2021

SİVAS İLİ
İL İSTİHDAM MESLEKİ EĞİTİM KURULU
2021 YILI FAALİYET RAPORU

SİVAS ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ
İİMEK SEKRETERYA

SİVAS İLİ

İL İSTİHDAM MESLEKİ EĞİTİM KURULU

2021 YILI FAALİYET RAPORU

Hazırlayan

Sivas Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü
İşgücü Piyasası İzleme ve Değerlendirme Servisi

Yusuf AKTAŞ
İstatistikçi
yusuf.aktas@iskur.gov.tr

2021

SUNUŞ

Faaliyet Raporu Hazırlanmasına İlişkin Yasal Dayanak

Bu faaliyet raporu, İl istihdam ve Mesleki Eğitim Kurulları Çalışma Usul Ve Esasları Hakkında Yönetmeliğinin kurul kararları başlıklı 8. maddesinin 5. fıkrasında yer alan "*Kurul tarafından her yıl faaliyet raporu düzenlenir. Düzenlenen rapor izleyen yılın şubat ayı içerisinde Kuruma ve Mesleki Eğitim Kurulunda değerlendirilmek üzere Millî Eğitim Bakanlığına gönderilir. Kurumca hazırlanan nihai rapor Kurum Yönetim Kurulunca değerlendirildikten sonra Mart ayı içerisinde ilgili bakanlıklara gönderilir"* hükmü gereğince hazırlanmıştır

İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulunun Görevleri

a) İlin istihdam ve mesleki eğitim politikasını oluşturmak,

b) İlin muhtelif sektör ve branştaki işgücü ve mesleki eğitim ihtiyacını belirlemek üzere işgücü piyasası analizleri yapmak-yaptırmak, il düzeyinde işgücü piyasası bilgi sistemi ile izleme – değerlendirme sistemini oluşturup uygulamak, bu amaçla gerektiğinde ilgili alan uzmanlarından komisyonlar oluşturmak, bunların görev tanımları çerçevesinde hazırladıkları raporları değerlendirmek, yayınlamak ve gerektiğinde ilgili Bakanlık, kamu kurum ve kuruluşlarına sunmak,

c) Millî Eğitim Bakanlığınca gönderilen mesleki ve teknik eğitim çerçeve programlarının işgücü piyasası araştırma sonuçlarına göre ilin ihtiyaçları doğrultusunda düzenlenmesi için görüş bildirmek,

ç) Mesleki ve teknik eğitim uygulamalarında ortaya çıkan uyuşmazlıkların çözümüne yardımcı olmak,

d) Mesleki eğitim, işgücü ve istihdam konularında kurum ve kuruluşlardan gelecek görüş ve önerileri incelemek, değerlendirmek ve sonuçlandırmak,

e) İl düzeyinde istihdamı koruyucu, geliştirici ve işsizliği önleyici tedbirleri belirlemek ve gereği için ilgili kurum ve kuruluşlara bildirmek,

f) İşgücü piyasası araştırma sonuçları da dikkate alınarak İl Millî Eğitim Müdürlüğü ve Kurum tarafından hazırlanan işgücü yetiştirme faaliyetlerine ilişkin planları onaylamak ve bunların uygulama sonuçlarını izlemek,

g) Mesleki ve teknik eğitimin geliştirilmesine ilişkin tam gün tam yıl eğitim uygulaması ile ilgili görüş bildirmek,

ğ) İşgücü ihtiyaç analizleri sonuçlarını da dikkate alarak, ilde bulunan tüm mesleki ve teknik eğitim veren okul veya kurumların bünyesinde yer alacak alan ve dalların belirlenmesi, kısa, orta ve uzun vadede ilin mesleki ve teknik eğitim okul yatırımlarının planlanması ile beraber eğitimi yapılacak alan ve dal ihtiyaçlarını belirleyerek, Millî Eğitim Bakanlığına görüş sunmak,

h) Deprem, sel ve yangın gibi doğal afet sonucu yörede faal durumdaki işletmelerin eğitim olanakları dikkate alınarak, işletmede mesleki eğitime alınacak ve beceri eğitimi yapacak öğrenci sayısının belirlenmesine ilişkin oranların oluşturulması konusunda 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanununun 18 inci maddesine göre görüş bildirmek,

ı) Çıraklık ve mesleki eğitim kapsamı dışında çocuk çalıştırılmasının önüne geçilmesi konusunda gerekli çalışmaları yapmak,i) Bu madde hükümlerinin il seviyesinde eksiksiz yerine getirilmesi için gerekli tedbirleri almak.

İÇİNDEKİLER

	Sayfalar
SUNUŞ	**2**
TABLOLAR	**4**
TANIMLAR	**5**
KISALTMALAR	**6**
GİRİŞ	**7**
1.BÖLÜM-İLİN SOSYO-EKONOMİK YAPISI	**14**
Nüfus	**15**
Ekonomi	**19**
2.BÖLÜM-İLİN İŞGÜCÜ PİYASASI	**21**
TÜİK Temel İşgücü Göstergeleri	**22**
İŞKUR İşgücü Göstergeleri	**33**
3.BÖLÜM-EĞİTİM	**45**
İlköğretim Ve Ortaöğretim	**46**
Yükseköğretim	**47**
4.BÖLÜM-İL İSTİHDAM VE MESLEKİ EĞİTİM KURULU ÇALIŞMALARI	**49**
Kurul Kararları	**50**
İşgücü Yetiştirme Kursları	**54**
GENEL DEĞERLENDİRME	**66**

TABLOLAR

		Sayfa
Tablo 1:	Nüfusun Yaş ve İlçeler Göre Dağılımı,2020	15
Tablo 2:	Nüfusun Kır-Kent Dağılımı,2007-2020	16
Tablo 3:	Nüfusun Yaş'a Göre Dağılımı,2007-2020	17
Tablo 4:	Göç Durumu, 2008-2020	18
Tablo 5:	Rekabet Gücü Yüksek Sektörler ,2021, SGK İşyeri Listeleri	19
Tablo 6-a:	İktisadi Faaliyet Kolları İtibariyle İl Yatırım Teşvikleri,2001-2021	20
Tablo 6-b:	İktisadi Faaliyet Kolları İtibariyle İl Yatırım Teşvikleri,2001-2021	20
Tablo 7:	TUİK Verilerine Göre Temel İşgücü Göstergeleri, TR72(Kayseri, Sivas, Yozgat), 2014-2020	22
Tablo 8:	TR72 Bölgesinde Temel İşgücü Göstergelerinin Cinsiyet, Yaş ve Eğitim Değişkenleri İle İlişkisi Ve İlişki Gücü	31
Tablo 9:	İŞKUR Temel Göstergeleri	33
Tablo 10:	İşsizlerin Yaş ve Cinsiyete Göre Dağılımı	36
Tablo 11:	İşsizlerin Eğitim ve Cinsiyete Göre Dağılımı	36
Tablo 12:	Kayıtlı İşsizlerin Mesleki Dağılımı	37
Tablo 13:	İşsizlik Maaşından Yararlananların İktisadi Faaliyet Kolları ve Eğitim Durumlarına Göre Sayısı	38
Tablo 14:	İşsizlerin Bekleme Sürelerine Göre Dağılımı	39
Tablo 15:	Kamu ve Özel Sektörden Alınan Açık İşler ve İşe Yerleşenler	40
Tablo 16:	İşe Yerleşenlerin Yaş ve Cinsiyete Göre Dağılımı	41
Tablo 17:	İşe Yerleşenlerin Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı	41
Tablo 18:	İşe Yerleşenlerin Sektörel Dağılımı	42
Tablo 19:	Özel Sektör Bazında Açılan-Kapanan İşyerlerinin Sayısı	43
Tablo 20:	İŞKUR İl Müdürlüğünün İlde İşe Yerleşenler Üzerindeki Etki Oranı,2021	44
Tablo 21:	Genel, Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Verileri, 2014-2020	46
Tablo 22:	Bölümler İtibarıyla Yüksek Okulda Kayıtlı ve Mezun Öğrenci Sayısı, 2010-2021	47
Tablo 23:	Fakülte, Yüksekokul itibariyle Mezun ve Yeni Kayıt Sayısı, 2021-2022	48
Tablo 24-a:	Kurul Kararlarına İlişkin Bilgiler	50
Tablo 24-b:	Kurul Kararlarına İlişkin Bilgiler	53
Tablo 25-a:	Genel Kurs Listesi	54
Tablo 25-b:	İşbaşı Eğitim Programları	55
Tablo 25-c:	MEK İstihdam Garantili Kurslar	61
Tablo 25-d:	MEK Özel Politika Kurslar	61
Tablo 25-e:	MEK İstihdam Garantisiz Kurslar	62
Tablo 26:	İşgücü Piyasası Araştırma Sonuçları İle Kurul Kararları Sonucunda Açılan Kursların Karşılaştırılması	64

TANIMLAR[1]

Açık İş	İşveren tarafından işçi alımı yapılması planlanan pozisyon sayısını ifade eder.
Açık İş Oranı	İşgücü Piyasası Araştırması (İPA) ve Açık İş İstatistikleri Araştırması kapsamında hesaplanan bir orandır. Açık iş oranı = Açık iş /(Açık iş + Mevcut Çalışan Sayısı)* 100.
Açık Kontenjan	İşverenin yasalar kapsamında engelli, eski hükümlü/terörle mücadelede malul sayılmayacak şekilde yaralanan istihdam etmesi gereken ve henüz doldurulmamış olan pozisyon sayısını ifade eder.
Aktif İşgücü Hizmetleri	İstihdamın korunmasına ve artırılmasına, işsizlerin mesleki niteliklerinin geliştirilmesine, işsizliğin azaltılmasına ve özel politika gerektiren grupların işgücü piyasasına kazandırılmasına yardımcı olmak üzere yapılan faaliyetleri ifade eder.
Aktif Kayıt	Kayıtlı iş arayanlardan son işlem tarihinden itibaren 12 ay süre ile işe gönderilmek üzere hazır olan kayıtlardır.
Daha İyi Şartlarda İş Arayan	Mevcut çalıştığı işin yerine daha iyi şartlarda iş bulması durumunda yeni işe başlamaya hazır olanlardan Kuruma kaydı bulunanları ifade eder.
Denetim Kurulu	Sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi 625 inci maddesi kapsamında Kurum tarafından yürütülen işgücü yetiştirme faaliyetlerini denetlemek üzere oluşturulan il istihdam ve mesleki eğitim kurulları bünyesinde oluşturulan denetim kurullarını ifade eder.
Eğitim ve Öğretim Kurumu	Genel, orta ve yüksek eğitim-öğretim dahil, tüm teknik ve mesleki okullar ile örgün ve yaygın eğitim kurumları; ayrıca bunların dışında, izinle çeşitli programlar sunan ve mesleki yeterlilik kazandıran eğitim-öğretim kurumlarının tümüdür.
Engelli	Doğuştan ya da sonradan herhangi bir nedenle bedensel, zihinsel, ruhsal, duyusal ve sosyal yeteneklerini çeşitli derecelerde kaybetmesi nedeniyle toplumsal yaşama uyum sağlama ve günlük gereksinimlerini karşılamada güçlükleri olan ve korunma, bakım, rehabilitasyon, danışmanlık ve destek hizmetlerine ihtiyaç duyan kişilerden tüm vücut fonksiyon kaybının en az yüzde kırk olduğu sağlık kurulu raporu ile belgelenenleri ifade eder.
Eski Hükümlü (Aktif İşgücü)	Bir yıldan daha uzun süreli bir suçtan veya ceza süresine bakılmaksızın devlet memuru olmaya engel bir suçtan hüküm giyen ve cezasını infaz kurumlarında tamamlayanları, cezası ertelenenleri, koşullu salıverilenleri, özel kanunlarda belirtilen şartlardan dolayı istihdam olanağı bulunmayanları, ömür boyu kamu hizmetlerinden yasaklı bulunanları ve denetimli serbestlik kapsamında olanları ifade eder.
İşbaşı Eğitim Programı	Katılımcılara mesleki deneyim kazandırmak üzere, Kurumca belirlenen şartları taşıyan işyerlerinde işbaşında verilen eğitimi ifade eder.
İşe Yerleştirme	İş arayanların Kurumca ilan edilen işgücü taleplerine uygun bulunarak istihdam edilmeleridir.
İşgücü Piyasası Araştırması (İPA)	İşgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak, açık işleri ve temininde güçlük çekilen meslekleri, gelecek dönem istihdam beklentilerini tespit etmek amacıyla işverenler ile yapılan araştırmayı ifade eder.
İşgücü Talebi	İşverenlerin açık işlerini karşılamak amacıyla nitel ve nicel şartları belirttikleri talepleri ifade eder.
Kayıtlı İşgücü	Kuruma kayıtlı olan bütün aktif iş arayanları ifade eder. Kayıtlı İşsiz, Emekli ve Daha iyi şartlarda iş arayanların toplamıdır.
Kayıtlı İşsiz	Çalışma çağında ve gücünde olan, çalışmak isteyen, Kuruma başvurduğunda asgari ücret düzeyinde gelir getirici bir işi olmayan, Kurum tarafından henüz kendisine iş bulunamayan aktif kayıtlardaki kişilerdir. Kayıtlı işgücünden, daha iyi şartlarda iş arayanlar, emeklilerden iş arayanlar ve belli bir iş yerinde çalışmak isteyenler çıkarıldığında geri kalanlar kayıtlı işsiz sayılmaktadır.
Kursiyer	Kurslara katılanları ifade eder.
Tematik Araştırmalar	Belirli bir alanda işgücü piyasasındaki gelişmelerin etkisini ölçmek amacıyla yapılan periyodik olmayan araştırmalardır.

[1] Tanımlar, Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü Veri Sözlüğü ’ne göre hazırlanmıştır.

KISALTMALAR

İEP	İŞBAŞI EĞİTİM PROGRAMI
İİMEK	İL İSTİHDAM VE MESLEKİ EĞİTİM KURULU
İŞKUR	TÜRKİYE İŞ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
MEB	MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI
MEK	MESLEKİ EĞİTİM KURSLARI
SCÜ	SİVAS CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ
SGK	SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
TR72	(KAYSERİ, SİVAS, YOZGAT) TÜİK BÖLGE SINIFLANDIRMASI
TÜİK	TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU BAŞKANLIĞI

SİVAS İLİ İSTİHDAM VE MESLEKİ EĞİTİM KURULU
2021 YILI FAALİYET RAPORU

GİRİŞ

İlin istihdam ve mesleki eğitim politikasını oluşturmak ve bu politikanın oluşturulmasına yönelik faaliyetleri ve kararları almak gibi ana görevlere sahip İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulunun etkin ve verimli çalışması il işsizliğinin azalmasında, işsizlik sürelerinin kısalmasında, istihdamın gelişiminde ve korunmasında, istihdam eğitim ilişkisinin doğru kurulmasında ve çalışma yaşam kalitesinin arttırılmasında önem arz etmektedir. Bu çalışmada İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulunun ana görevleri doğrultusunda 2021 yılındaki faaliyetlerine ilişkin rapor hazırlanmıştır. Rapor bir giriş bölümü ile başlayarak ilin sosyo-ekonomik yapısı, ilin işgücü piyasası, ilin eğitimi ve Kurul çalışmalarını anlatan dört bölümden ve son olarak genel değerlendirme kısmında oluşmaktadır.

İl işgücü piyasası işsizler ve istihdam edilenlerden oluşmaktadır. İl işgücü ve işgücüne dahil olmayanların oluşturduğu yapı ise aktif çalışma çağındaki nüfustan oluşmaktadır. İl işgücü, nüfustan, ekonomiden, eğitimden, bireysel ve sosyal davranışlardan, iç ve dış müdahalelerden etkilenmekte ve bunlara göre şekil almakta ve değişim göstermektedir. Dolayısıyla bu yapıların geçmişten hazır zamandaki mevcut durumuna ve gelecekteki eğilimine ilişkin bilgileri ortaya koymak ve analiz etmek il işgücü piyasasının hakkında etraflıca bilgi edinmemize olanak sağlayacaktır.

Sivas ili nüfusu 2020 yılı itibariyle 635.889 olup nüfusun %50,1 erkeklerden, %49,9 ise kadınlardan oluşmaktadır. Çalışma çağındaki(15+ yaş) olanların oranı nüfusu %79,6'sına denk gelmektedir. Diğer bir ifadeyle her beş kişiden biri aktfi çalışabilir durumdadır. İl nüfusunda 2007-2020 döneminde nicel olarak dikkate değer bir artış ve azalış olmamıştır. Nüfusun %75,2'si kentlerde(il ve ilçe merkezinde) yaşarken %24,8'i kırda(köylerde) yaşamaktadır.2007-2020 döneminde kır nüfusu %10 azalırken kent nüfusu ise artmıştır. Yine bu dönemde 0-34 yaş grubunda olanlarda %10,2 azalma meydana gelirken 35 yaş ve üzerinde olanlarda artış meydana gelmiştir. Kırdan kente nüfus geçişinin ve nüfusta meydana yaşlanmanın önlenememesi durumunda önümüzde ki 20 yıl içerisinde tedrici bir şekilde kentli ve yaşlı işgücünün oluşacağı ön görülmektedir. İl göç bakımından hem veren hem de alan durumundadır. İl büyüksehirlerden ve çevre illerden göç almakta ve vermektedir. İlin verdiği göç sayıları yüksek olmasına rağmen göç sirkülasyonun il işgücü piyasasına olumsuz etkisi olduğu düşünülmemektedir. Ancak il göç üzerine yapılacak detaylı bir araştırma daha net sonuçlar ortaya koyacaktır.

İl işgücü arzı nüfustan oluştuğu gibi il işgücü talebi de mevcut işyerleri ve bu işyerlerindeki mevcut istihdam ve istihdam edilmeyi bekleyen açık işlerden oluşmaktadır. SGK verilerine göre işyeri sicil dosyasına sahip 11.211 işyerinde toplam 83.672 kişi 4/a statüsünde çalışmaktadır. Yıllar itibariyle çalışan sayısı artmaktadır. İşyeri ve çalışan sayısı açısından inşaat, imalat, toptan ve perakende ticaret sektörlerin il işgücü piyasasını oluşturan ana sektörler olduğu ortaya çıkmaktadır. Çalışma çağındaki nüfus'a oranla ilde istihdam edilenlerin sayısı düşüktür. Ancak bu sorun işgücüne dahil olmayanların yüksek olması neticesinde aşılmaktadır. Bununla birlikte il istihdamın arttırılması kamu ve özel sektör yatırımlarının artması ile mümkündür. Sivas ili 2001-2020 döneminde 629 farklı alt sektörde toplam 5.578.343.000 TL yatırım teşviki almıştır. Alınan bu yatırım teşviklerine ilişkin 17.891 istihdam ön görülmüştür. Yatırım teşviklerinde yatırım tutarına göre en fazla yatırımı %36,5 ile imalat sektörü, %31 ile enerji sektörü, %16 ile madencilik sektörü, %13,3 ile hizmetler sektörü ve %3,1 ile tarım sektörü almıştır. Yatırım teşvikleri ile ön görülen istihdam arasında orta düzeyde bir korelasyonun olduğu tespit edilmiştir. Diğer bir ifadeyle il işsizliğinin önlenmesi için il istihdamının arttırılması, il istihdamının arttırılması için il yatırımının arttırılması gerekmekte iken yatırım teşviklerinin istihdama beklenen katkıyı sağlamadığı görülmektedir. Bu durum istihdamsız büyüme sorununu ortaya koymaktadır. Yıllar itibariyle kurulan ve kapanan toplam işyeri sayısı artış-azalış seyri izlemiş olmakla beraber dikkate değer bir artış ve azalış gerçekleşmemiştir. Başka bir ifadeyle kurulan ve kapanan işyeri sayısı nicel olarak il işgücü piyasasına etki edecek düzeyde değildir. Ancak kurulan gerçek kişi işletmesindeki azalışın aksine kurulan şirket ve kooperatif sayısındaki artış il işgücü piyasasının zaman ilerledikçe daha kurumsal bir yapıya dönüşeceğine bir göstergedir. Daha kurumsal işgücü piyasasında çalışma yaşam kalitesinin daha yüksek olacağı ve işte kalma süresinin uzayacağı ön görülmektedir.

İl işsizliğinin nitel ve nicel ortaya konması ile üretilecek istihdam politikalarına göre il işsizliği sorunu çözülebilir. Ancak TÜİK tarafında 2013 yılından itibaren il temel işgücü göstergeleri yayınlanmamaktadır. Bu durumun aşılması için 2020 yılında Sivas Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü tarafından 2020 yılında "İl İş Arz Araştırması ve İstatistiksel Analizi" düzenlenmiştir. TR72(Kayseri, Sivas, Yozgat) bölgesinde 2020 yılı itibariyle işsizlik oranı %12,8, istihdam oranı %39,2, işgücüne katılım oranı ise %44,9'dur. 2014-2020 döneminde işsizlik oranı artarken, istihdam ve işgücüne katılım oranı azalmıştır. 2021 yılında ülke verilerine paralel olarak TR72 bölgesinde de işgücüne katılım ve istihdam oranının arttığı, işsizlik oranının düştüğü tahmin edilmektedir.

TR72 bölgesinde mevcut işgücünün artan bir seyirde, 35 yaş üzeri, lise ve altı eğitime sahip erkeklerde oluştuğu nicel olarak tespit edilmiştir.Bununla birlikte 15-24 yaş grubu yüksek öğretim mezunu erkek iş arayanların işgücüne katılımında düşüş yaşandığı tespit edilmiştir. Bölge işgücünde gelecekte yüksek öğretim mezunu kadın ve erkeklerin eşit oranlarda birlikte yer aldığı bir yapıya doğru kaydığı tespit edilmiştir. Bu eksen değişiminin ise yüksek öğretim mezunu kadın ağırlıklı yoğun bir işsizliğe ve erkek işgücünde de yoğun bir azalmaya neden olma riskini beraberinde getiriceği değerlendirlmektedir.

TR72 bölgesinde mevcut istihdamın artan bir seyirde, hizmet ve sanayi sektöründe, küçük ve orta büyüklükte işletmelerde, ücretli, kayıtlı, lise ve altı öğrenime sahip erkeklerden oluştuğu nicel olarak tespit edilmiştir.Bununla birlikte erkek, ilk kez iş hayatına giren, 15-24 yaş grubunun istihdamının zorlaşması, istihdam edilenlerin korunmaması ve yüksek öğretim mezunlarındaki istihdamın azalması nitel olarak tespit edilmiştir. Bölge istihamının gelecekte hizmet sektöründe, büyük işletmelerde (50+), lise ve üzeri eğitime sahip çalışanların yer aldığı nitelikli bir yapıya doğru kaydığı tespit edilmiştir. Başkaca bir ifadeyle bölge istihdamı nitelik olarak artış göstermesine ilişkin bu nitelik artışı nicel manada istenilen seviyelerde değildir

TR72 bölgesinde mevcut işsizlik, azalan bir seyirle, hizmet ve sanayi sektöründe iş arayan, kısa süreli arızı/geçici, lise ve altı eğitim seviyesine sahip, çalışırken işsiz kalan erkek ve orta yaş ve üzeri işsizlerin ağırlık gösterdiği bir yapıdan oluştuğu söylenebilir. Bununla birlikte ilk kez iş arayan gençlerde yoğun işsizliğin yaşandığı ve kadın işgücündeki artışın bu yoğunluğu arttırdığı eklenebilir. Bölge işsizliğinin gelecekte hizmet sektöründe, 35 yaş üzeri, eğitimli erkek bireylerin yer aldığı bir yapıya doğru kaydığı tespit edilmiştir. Mevcut işsizliğin hali hazırda çözümü eldeki kaynaklarla zor olmasada, işsizliğin ileride kayacağı düşünülen yapıda çözümü önlem alınmadığında oldukça zor, maliyetli ve zaman alacağı ön görülmektedir.

TR72 bölgesinde mevcut işgücüne dahil olmayanlarda artış seyri gözlenmektedir. İşgücüne dahil olmayanların ekserisi ev işleri ile meşgul, kadın, 35 yaş üzeri, lise altı eğitimli, hiç veya uzun süre çalışmamış veya en son hizmet sektöründe çalışmışlardan oluşmaktadır.Bölgede gelecekte işgücüne dahil olmayanların sayısının artacağı, bu artışın erkek, lise ve üzeri eğitimlilerde, hizmet sektöründe çalışırken işsiz kalanlarda, işgücü piyasası ve işgücü piyasası dışı nedenlere göre gerçekleşeceği ve işgücü piyasası kaynaklı nedenlerin başında iş bulma ümidi olmayan ve iş aramayanların yer aldığı bir yapıya döneceği tahmin edilmektedir. İş bulma ümidi olmayan ve iş aramayanların artmasıyla oluşacak yapı ile işsizlik nicel sorun olmakla beraber nitel bir sorunda olacağı bununla birlite istihdamdaki nicellik sorunun daha da arttacağı ön görülmektedir.

İŞKUR' kayıtlı toplam 59727 işgücünün %51'i işsiz iş arayanlardan, %49'u daha iyi şartlarda iş arayanlardan oluşmaktadır. İŞKUR'a kayıtlı işgücünün %59,5'u ve kadınlardan %48'i erkeklerden oluşmaktadır. İŞKUR'a kayıtlı 30677 işsizlerin %32,7'si 15-24 genç işsiz, %33,2'si 25-34 orta yaş işsiz ve %34,1'i ileri yaş işsizlerden oluşmaktadır. İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin %35,1'i lise altı, %37,9'ı lise ve %27'si ise yükseköğretim mezunlarından oluşmaktadır. İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin %45,1'i nitelik gerektirmeyen mesleklerde, %16,4'ü hizmet ve satış elemanlarındaki mesleklerde, %9,2'si sanatkârlar ve ilgili işlerdeki mesleklerde, %9,1'i büro hizmetlerindeki mesleklerde, %7,3'ü profesyonel mesleklerde, %6,3'ü teknisyen, tekniker ve yardımcı profesyonel mesleklerde, %5,2 ise tesis ve makine operatörleri ve montajcıları mesleklerindeki mesleklere sahiptirler. İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin %48,2'sinin işsiz bekleme süresi ilk beş ayda kalanı ise ilk beş ay sonrasında gerçekleşmektedir. Bu bilgilere göre İŞKUR aracılığıyla iş arayan işsizler ağırlıklı olarak eğitim seviyesi fark etmektesiniz, nitelikli olmayan veya az nitelikli mesleklere sahip ve yaklaşık 5 aydır iş arayan genç işsizlerden oluşmaktadır.

Açık işlerin %32,3 nitelik gerektirmeyen mesleklerde, %19,5'i tesis ve makine operatörü ve montajcılarda, %14,5'i hizmet ve satış elemanlarında, %14,4'ü sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlarda, %10,1'i büro hizmetlerinde çalışanlardan oluşmaktadır. Profesyonel ve yardımcı profesyonel mesleklerde açık iş oranı ise toplam %5,2'dir. Başka bir ifadeyle her 100 açık işin 91'i niteliksiz veya az nitelikli meslekler de iken ancak 8'i nitelikli mesleklerde yer almaktadır. Bu durum İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin meslek yapısıyla birebir uyuşmaktadır. Diğer bir ifadeyle işsizler ile açık işler nitelik olarak uyuşmaktadır. Açık işlere paralel olarak işe yerleşenlere ait mesleki bilgiler paralellik sergilemektedir. Bu bilgiler ildeki işsizlik probleminin işsiz-açık iş nitelik uyumsuzluğu nedeniyle olmayıp, ildeki istihdam potansiyelinin yetersizliği nedeniyle oluşan açık iş azlığından kaynaklandığı söylenebilir. [2]

İl işgücü piyasasında işe yerleşenlerin özelliklerini tanıma açısında İŞKUR sistemindeki işe yerleşenlerin nitelikleri önem arz etmektedir İŞKUR sistemindeki işe yerleşenlerin %31,1'i genç yaş grubu olan 15-24 yaş grubundadır. Diğer bir ifadeyle işe yerleşen her üç kişiden biri genç işsizdir. İŞKUR sisteminde yer alan işe yerleşenlerin %41,9'u lise altı, %35,5'i lise ve %22,6'sı yükseköğretim düzeyinde eğitim seviyesine

[2] Bu çıkarımı "işsiz profil araştırmasında" iş arayanların son bir yılda aldığı yetersiz iş teklifi oranı (%16) ve TR72 bölgesindeki işsiz sayısı ile istihdam sayısı arasındaki yüksek korelasyon (-0,71) kanıtlamaktadır.

sahiptir.Eğitim yükseldikçe işe yerleşen sayısı azalmaktadır. İŞKUR sisteminde yer alan işe yerleşenlerin %27,3'ü imalat, %21,2'si inşaat, %12,8'i idari ve destek hizmet faaliyetleri, %9,5'i konaklama ve yiyecek hizmetleri faaliyetleri, %6,9'u toptan ve perakende hizmet faaliyetleri, %6,9'u madencilik ve taş ocakçılığı sektöründe geriye kalan %15,5 diğer sektörlerde yer almaktadır. Bu işe yerleşenler İŞKUR sistemindeki kayıtlı işsiz profili ve açık iş profili ile ve SGK kayıtlı işyerlerinin ağırlıklı sektörleri paralellik arz etmektedir.

2021 yılı aylık SGK işe yerleştirme sayılarına göre aylık ortalama 7345 kişi işe yerleşmektedir. İŞKUR sisteminde işe yerleşenlerin sayısı 2021(Ocak-Ekim) döneminde 6210 olup, İŞKUR genel etki oranı %8,5'dur. Bu bilgiler İŞKUR'un il işgücü piyasasındaki işe yerleşenler üzerindeki etkisinin %10'u geçmediğini göstermektedir. İŞKUR tarafından hazırlanacak bir eylem planına göre yıllara göre kademeli olarak etki oranını yükseltmesi önem arz etmektedir. 2021 Ocak-Ekim döneminde İŞKUR sisteminde yer alan işe yerleşenlerin %53,3'ü işbaşı eğitim program ve istihdam garantili kurslar gibi işgücü yetiştirme programlarından işe yerleşmişlerdir. Bu durum İŞKUR'un etkinliğinin en az yarısının istihdam sübvansiyonları ile sağladığını göstermektedir. Burada önemli olan husus istihdam sübvansiyonlarının amaca uygunluk yönünden etkinliğinin ve faydasının ortaya konmasıdır. Bir istihdam sübvansiyonu başarılı bir şekilde yürütülmesine rağmen etkin ve faydalı değilse kamu yararı sağlanamayacaktır. Bu bağlamda İŞKUR'un tüm hizmetlerinin etkinliğinin ve faydasının ölçülmesi önem arz etmetekdir.

2019-2020 döneminde 12688 kişi ilköğretimden mezun olmuş ve bu mezun olanların 11599'u ortaöğretime kayıt yaptırmıştır. Yıllar itibariyle ilköğretimden mezun olup ortaöğretime kayıt yaptırmayanların sayısı ortalama 1000 civarındadır. Bu bilgi ilköğretim sonrası işgücüne geçişin yok denecek kadar az olduğunu göstermektedir. 2019-2020 döneminde 9211 kişi orta öğretimden mezun olmuştur. Yıllar itibariyle ortaöğretimden mezun olanların sayısı 8500 civarıdır. Ortaöğretimden mezun olanların bir kısmı işgücüne dahil olurken bir kısmı başta eğitim olmak üzere çeşitli nedenlerle işgücüne dahil olmamaktadır. 2021 yılında Sivas Cumhuriyet Üniversitesinden 9684 öğrenci mezun olmuştur.Yıllar itibariyle mezun sayısı ise 8000 civarıdır. Bu mezunların bir kısmı Sivas ilinde ikamet ederken bir kısmı başka şehirlerde ikamet etmektedir. Bu bilgiler ışığında Sivas ilinde ortaöğretim ve yükseköğretim mezunlarından il işgücü piyasasına dahil olanların sayısının 10 bini geçmeyeceği ön görülmektedir. Bu çıkarımı, 2020 yılında gerçekleştirilen il işgücü arz araştırmasına göre il işsizlerinin %35'ine tekabül eden yaklaşık 11 bin ilk kez iş arayan sayısı desteklemektedir. Yine aynı çalışmaya göre ilkkez iş arayanların ancak %20 sinin bir yıl içerisinde ve %10'unun altı ay içersinde iş bulduğu ortaya konmuştur. Bu bilgiler ilkkez iş arayanların tespiti , takibi ve danışmanlık hizmetlerinin ne kadar önemli olduğunu göstermektedir.

İl istihdam ve Mesleki Eğitim Kurulu tarafından dört olağan ve bir olağanüstü toplantı düzenlenmiştir. Olağan ve olağanüstü toplantılar sonucunda toplam 25 karar alınmıştır. Alınan kararların %84'ü İİMEK'in doğrudan faaliyet alanı ile ilişkili iken %16'sı çocuk işçiliği, tarım da teşvik ve zorunlu staj gibi konulardan oluşmaktadır. İİMEK'in doğrudan faaliyet alanı ile ilişkili kararların %89'u doğrudan İŞKUR ile ilişkili iken %10'u dorğudan İl Milli Eğitim Müdürlüğü ile ilişkilidir. İİMEK'in doğrudan faaliyet alanı ile ilgili kararlarda ağrılık ile Kurul faaliyetlerinin yürütülmesine ilişkin uygunluk verilmesi ile ilişkilidir.Uygunluk kararlarını sırası ile işgücü yetiştirme programlarına ilişkin kararlar, engelli/eski hükümlü projeleri, Milli Eğitime bağlı okullarda bölüm açılması ve Kapatılması, yürütme ve denetim kuruluna üye atanması/çıkarılması kararları takip etmektedir. İl işsizliğinin azaltılması, işsiz kalma sürelerinin kısaltılması, istihdamın arttırılması, istihdam sürelerinin ve çalışma yaşam kalitesinin arttırılması için sorunun araştırılarak tespit edilmesi ve istihdam politikası ile somutlaştırılmsaı ise araştırma/analiz faaliyetleri ile mümkündür. Bu noktada İİMEK'in tematik araştırma ve analiz faaliyetlerine yönelik kararlar alması büyük önem arz etmektedir.

2021 yılı Ocak-Aralık döneminde İŞKUR tarafından 482 işgücü yetiştirme kursu düzenlenmiş olup kurslara toplam 3874 kursiyer katılmıştır. Kurslara katılanların 1185'i işe yerleştirilmiştir. İşgücü yetiştirme kurslarında işe yerleştirme genel oranı %30,6 olup, erkeklerin işe yerleştirme oranı %40, kadınların işe yerleştirilme oranı ise %24'tür. Erkeklerin işgücü yetiştirme programı ile işe yerlerşme oranı kadınlardan %16 fazladır. Devam eden işbaşı eğitim programı ve istihdam garantili progrmların sonlanması ile istihdam başarı oranı iki kata çıkması beklenmektedir. 2021 yılında 419 farklı kursta toplam 2711 kursiyer ile işbaşı eğitim programı düzenlenmiştir. Programların %54,4 ü erkeklerden kalanıda kadın kursiyerlerden oluşmaktadır. Programların istihdam başarı oranı %41,9 olup devam eden kursların sonlanması ise bu oranın iki kata yakın seviyelere gelmesi beklenmektedir. Programlarda en fazla ilk üç kursiyer %31,5 oranı ile konfeksiyon işçisi, %7,1 oran ile İplik Eğirme Operatörü (Ring/vater/vargel), %5,3 oran ile Perakende Satış Elemanı (Gıda) mesleğinde düzenlenmiştir. 2021 yılında 5 farklı kursta toplam 192 kursiyer ile istihdam garantili kurs düzenlenmiştir.Kursların istihdam başarı oranı %25,5'tir.Kursların bir kısmı henüz devam etmekte olup devam eden kursların sona ermesiyle istihdam başarı oranının artması beklenmektedir. 2021 yılında 31 farklı kursta toplam 530 kursiyer ile MEK-Özel Politika kursu ve 27 farklı kursta toplam 441 kursiyer ile MEK-İstihdam Garantisiz kursu düzenlenmiştir. Kursların istihdam garanti şartı olmadığı için kurslarda bir istihdam gerçekleşmemiştir. Ana görevi işsizliğin azaltıması, istihdamın arttırılması ve korunması olan İŞKUR Kurumunun işgücü yetiştirme programlarında önceliği il işgücü piyasasının temininde güçlük çekilen mesleklerde istihdam garantili kurslar düzenlemek olmalıdır. İstihdam garantisiz kursların ise kesinlikle il işgücü piyasasında temininde güçlük çekilen meslekler veya isithdam edilebilirliği olan mesleklerde

düzünlenmesi gerekmektedir. Aksi taktirde işgücü yetiştirme programları il işsizliğini azaltılması ve istihdamının arttırılması ana hedefi gerçekleşmeyecektir.

2020 İşgücü Piyasası Araştırması(İPA) sonuçlarına göre belirlenen 50 farklı meslekten sadece 19 tanesinde işgücü yetiştirme kursu(iep) açılmıştır. Diğer bir ifadeyle temininde güçlü çekilen mesleklerin %62'sinde herhangi bir işgücü yetiştirme programı açılmamıştır. İPA mesleğinde açılan işgücü yetiştirme programında 1033 kursiyer yetiştirilmiştir. Esasında açılan programlarda temininde güçlük çekilen sayısı yaklaşık 160 iken bu sayının 6,5 kat büyüklüğüne kursiyer yetiştirilmiştir.Açılan programların tamamı işbaşı eğitim programı olduğu için istihdamları daha kolay sağlanmıştır. Genel olarak 2021 yılında açılan işgücü yetiştirme programlarının İşgücü Piyasası Araştırmasındaki ilişkisnin zayıf olduğu tespit edilmiştir. Bu durum ildeki temininde güçlük çekilen mesleklere ilişkin istihdam probleminin devam edeceğini göstermektedir. Özellikle teminiden güçlük çeken mesleklerde güçlük çeken işyerleri ile bu sorunun sıkı takip ve iletişimle aşılması gerekmektedir.

Gelecekte il nüfusunun kentlerde ve ağırlıkla yaşlılardan oluşacağı, il işyerlerinin büyük ölçekte ve kurumsal bir yapıya kavuşacağı, il istihdamının ve işsizliğinin daha nitelikli hale geleceği, iş bulma ümidini kaybedenlerin ve iş aramayıp çalışmaya hazır olanların artacağı bir ortamda istihdam uygulamalarının mevcut için yetersiz olmakla beraber geleceğe yönelik politikalar içermediği sonucu ortaya çıkmaktadır. Bu bağlamda İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulu olarak il işsizliği ve istihdamına ilişkin araştırma/analiz faaliyetlerine yönelik kararlar alınması ve bu kararlar neticesinde gerçekleştirilen araştırma/analiz faaliyetlerine göre istihdam politikaları belirlenmesi ve bu politikalara göre eylem planı hazırlanarak uygulamaya konulması büyük önem arz etmektedir.

1.BÖLÜM

İLİN SOSYO-EKONOMİK YAPISI

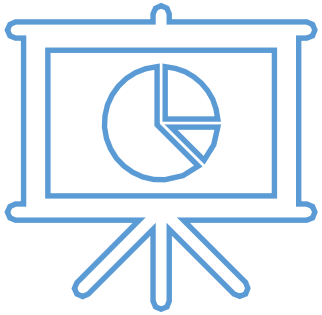

Nüfus

Ekonomi

1.1 Nüfus

Tablo 1: Nüfusun Yaş ve İlçeler Göre Dağılımı,2020[3]

	0-14		15-24		25-34		35-64		65+			2019'A GÖRE
	ERKEK	KADIN	ERKEK	KADIN	ERKEK	KADIN	ERKEK	KADIN	ERKEK	KADIN	TOPLAM	DEĞİŞİM
(Merkez)	44229	41674	36137	36029	29351	29329	66169	66936	14844	17822	382520	0,31%
Akıncılar	318	272	279	234	242	196	1139	968	606	813	5067	-5,11%
Altınyayla	1087	1064	795	771	656	557	1544	1456	449	610	8989	-0,17%
Divriği	1179	1082	802	744	1117	951	3331	2836	1912	2241	16195	-0,31%
Doğanşar	143	123	132	106	165	96	489	526	456	544	2780	-2,23%
Gemerek	1913	1889	1532	1319	1295	1111	4431	4339	1998	2515	22342	-2,25%
Gölova	184	186	162	141	231	163	720	528	505	658	3478	-5,35%
Gürün	1734	1662	1560	1388	1250	1167	3402	3192	1504	1841	18700	-0,38%
Hafik	549	486	630	592	466	461	1632	1720	1400	1423	9359	-4,92%
İmranlı	353	321	397	332	435	272	1603	1310	1114	1275	7412	-3,45%
Kangal	1992	1856	1517	1286	1463	1265	4016	3506	1764	2095	20760	-2,47%
Koyulhisar	809	742	600	650	677	595	2465	2295	1686	2118	12637	-2,37%
Şarkışla	4051	3980	2880	2725	2376	2546	7135	6944	2549	3128	38314	-0,25%
Suşehri	2324	2201	2027	2028	1591	1576	4606	4480	2044	2515	25392	0,92%
Ulaş	774	810	649	565	609	445	1620	1409	731	831	8443	-5,06%
Yıldızeli	3234	3187	2695	2556	2230	1866	5718	5401	2260	2601	31748	-3,30%
Zara	1631	1554	1424	1334	1468	1165	4189	3862	2396	2730	21753	-1,16%
Genel	66504	63089	54218	52800	45622	43761	114209	111708	38218	45760	635889	-0,48%

Kaynak: TÜİK

- 2020 yılına göre İl nüfusunun %50,1'i erkek ve %49,9'u kadınlardan oluşmaktadır.
- İl nüfusunun %20,4'ü 0-14 yaş grubu, %16,8'i 15-24 yaş grubu, %14,1'i 25-34 yaş grubu, %35,5'i 35-64 yaş grubu ve %13,2'si 65 yaş üstü yaş gruplarından oluşmaktadır.
- Çalışma çağındaki(15+ yaş) olanların oranı nüfusu %79,6'sına denk gelmektedir.15-64 yaş grubunda çalışabilir nüfusun oranı ise %66,4'tür.
- İl nüfusunun %60,2'si merkezde yaşarken %30,8'i ise ilçelerde yaşmaktadır.
- İl nüfusu 2019 yılına göre 3067 kişi azalmıştır. İl merkezi 1195 kişi artmış ilçe nüfusu 4262 kişi azalmıştır. İl nüfusunda bir önceki yıla göre dikkate değer bir değişim olmamıştır.
- İl nüfusunda 2007-2020 döneminde nicel olarak dikkate değer bir artış ve azalış olmamıştır. Bu haliyle nüfustaki nicel değişim il işgücü piyasasını nicel olarak etkileyecek bir değişimde değildir.

[3] 2021 verisi TÜİK tarafından açıklanmamıştır.

Tablo 2: Nüfusun Kır-Kent Dağılımı,2007-2020[4]

	KIR NÜFUSU			KENT NÜFUSU			TOPLAM NÜFUS		
	ERKEK	KADIN	TOPLAM	ERKEK	KADIN	TOPLAM	ERKEK	KADIN	TOPLAM
2007	111309	111194	222503	209248	206713	415961	320557	317907	638464
2008	113258	112085	225343	203590	202179	405769	316848	314264	631112
2009	108060	107531	215591	210845	206911	417756	318905	314442	633347
2010	104159	104133	208292	224145	209787	433932	328304	313920	642224
2011	101314	100445	201759	212892	212405	425297	314206	312850	627056
2012	97639	97470	195109	214254	214172	428426	311893	311642	623535
2013	92654	91606	184260	219144	220420	439564	311798	312026	623824
2014	88401	88052	176453	221463	225200	446663	309864	313252	623116
2015	83729	82958	166687	223710	228220	451930	307439	311178	618617
2016	82137	80431	162568	227227	231429	458656	309364	311860	621224
2017	79511	77335	156846	231609	232846	464455	311120	310181	621301
2018	89678	86341	176019	233897	236692	470589	323575	323033	646608
2019	83518	79795	163313	236106	239537	475643	319624	319332	638956
2020	80997	76961	157958	237774	240157	477931	318771	317118	635889

Kaynak: TÜİK

- 2020 yılına göre nüfusun %75,2'si kentlerde(il ve ilçe merkezinde) yaşarken %24,8'i kırda(köylerde) yaşamaktadır.
- Toplam nüfusta olduğu gibi kır ve kent nüfusunda erkek ve kadın nüfus oranı %50 seviyesindedir.
- 2007 yılında toplam nüfus içinde kırda yaşayanların oranı %34,8'iken bu oran 10 puan azalarak 2020 yılında %24,8 seviyesine gelmiştir. Yine 2007 yılında toplam nüfus içinde kentte yaşayanların oranı %65,2 iken bu oran 10 puan artarak 2020 yılında %75,2 seviyesine gelmiştir. Bu bilgiler 2007-2020 döneminde tedrici bir şekilde kır nüfusunun azalıp kent nüfusunun azaldığı sonucunu ortaya koymaktadır.
- Kır nüfusunda meydana azalış kentlerde işsizliğin ve istihdamın artmasına sebep olacaktır. Kentlerde tarım dışı işsizlik artacak, tarım sektöründen hizmet ve sanayi sektörüne istihdam geçişi sağlanacaktır.
- Kırdan kente nüfus geçişinin önlenememesi durumunda önümüzde ki 10 yıl içerisinde kır nüfusunun yarısının, önümüzdeki 20 yıl içerisinde ise kır nüfusunun tamamının kent nüfusuna dahil olacağı ön görülmektedir. Bu duruma karşı gerekli istihdam politikası önlemleri gerçekleştirilmediğinde tarım dışı işsizlik oranındaki artış başta olmak üzere birçok işgücü piyasası sorunlarının oluşacağı ön görülmektedir.

[4] 2021 verisi TÜİK tarafından açıklanmamıştır.

Tablo 3: Nüfusun Yaş'a Göre Dağılımı,2007-2020[5]

	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-54	55-74	75+	Toplam	Doğum Sayısı
2007	51428	58034	59822	59257	62528	54812	46354	141999	82209	22021	638464	10.727
2008	51082	54962	58156	57628	58841	53078	46069	145258	82834	23204	631112	10.091
2009	50942	52613	57405	58172	60053	52542	46057	146353	84685	24525	633347	10.547
2010	49568	50725	56740	57904	67972	51701	46681	145002	91134	24797	642224	10.182
2011	48282	49105	55901	56426	55459	49386	47378	145278	94718	25123	627056	9.861
2012	46800	48328	53859	56249	54757	48309	47111	146955	95664	25503	623535	9.740
2013	45310	48124	52039	55397	53976	48004	46291	149976	98383	26324	623824	9.359
2014	44400	47114	49372	54744	52281	46567	45204	150186	105306	27942	623116	9.432
2015	43957	46071	47662	55896	52832	45349	44230	149212	104984	28424	618617	9.225
2016	43870	45487	46561	55295	53939	45207	43852	152262	106258	28493	621224	9.068
2017	43586	44710	46324	53118	56559	44955	43256	153762	106168	28863	621301	8.941
2018	43566	44186	47114	53758	59991	45400	44106	159527	117956	31004	646608	8.264
2019	42017	43465	46361	51556	59326	46001	43390	157614	117661	31565	638956	8.041
2020	40511	43317	45765	47990	59028	46575	42808	156711	120879	32305	635889	7.533
2007-2020 Fark	-10917	-14717	-14057	-11267	-3500	-8237	-3546	14712	38670	10284	-2575	-3194
2007-2020 Değişim	-21,2%	-25,4%	-23,5%	-19,0%	-5,6%	-15,0%	-7,6%	10,4%	47,0%	46,7%	-0,4%	-29,8%

Kaynak: TÜİK

- 2007-2020 döneminde toplam il nüfusu %0,4 değişim göstermiştir. Bu durum yıllar itibariyle il nüfusunda nicel bir değişim olmadığını göstermektedir.
- 2007-2020 döneminde il nüfusu yaş'a göre değişim göstermektedir. İl nüfüsunda yaş'a göre en fazla değişim 55 yaş üzeri ve 34 yaş altında gerçekleşmiştir. Başka bir ifadeyle nüfus yaşlanmaktadır. Doğum sayısında meydana gelen azalma 0-4 yaş grubunda kendi göstermiş ve 13 yılda 0-4 yaş grubunda %21,2 azalma meydana gelmiştir. Bu azalış verilere göre olağan ve kademeli olarak gerçekleşmiştir.
- 2007-2020 döneminde kır nüfusu %10 azalırken kent nüfusu ise artmıştır. Yine bu dönemde 0-34 yaş grubunda olanlarda %10,2 azalma meydana gelirken 35 yaş ve üzerinde olanlarda artış meydana gelmiştir
- İl nüfusunun giderek yaşlanması il işgücü piyasasınında yaşlanmasına neden olacaktır. Bu durum ise il işsizliğini ve istihdamını olumsuz etkileceği düşünülmektedir.

[5] 2021 verisi TÜİK tarafından açıklanmamıştır.

Tablo 4: Göç Durumu, 2008-2020[6]

Yıllar	İlin Aldığı Göç	İlin Verdiği Göç	Net Göç	Net Göç Hızı
2008	18871	30428	-11557	-18,15
2009	23217	28585	-5368	-8,44
2010	23467	31362	-7895	-12,22
2011	22884	30131	-7247	-11,49
2012	21492	27441	-5949	-9,5
2013	26354	30244	-3890	-6,22
2014	29726	34855	-5129	-8,2
2015	25319	33501	-8182	-13,14
2016	22966	26369	-3403	-5,46
2017	22147	28697	-6550	-10,49
2018	45861	26271	19590	30,76
2019	23572	36430	-12858	-19,92
2020	18490	23885	-5395	-8,45

Kaynak: TÜİK

- 2008-2020 dönemi itibariyle Sivas ili hem göç alan hem de göç veren bir yapıdadır. Bilinenin aksine sadece göç vermemektedir.
- 2018 yılı dışında il senelik ortalama 23 bin kişi göç almaktadır. Ortalma 30 bin kişide göç vermektedir.İlin göç alma ve verme sayıları yıllara göre farklılık göstermektedir.
- 2018 yılı dışında ilin net göçü 3.600'dür. Bu bilgi az da olsa ilin göçn nedeniyle nüfus kaybettiğini göstermektedir.
- 2020 yılına göre ilin göç aldığı illerin başında %28,5 ile İstanbul ili gelmektedir, İstanbul ilini %8,3 ile Ankara ilie, %7,3 ile Kayseri ili, %3,9 ile Tokat ili, %3,4 ile İzmir ili, %3,2 ile Antalya ili takip etmektedir. Bu bilgilere göre il büyük şehirlerden ve çevre illerden yoğun şekilde göç almaktadır.
- 2020 yılına göre ilin göç verdiği illerin başında %21,8 ile İstanbul ili gelmektedir, İstanbul ilini %10 ile Kayseri ili, %8,7 ile Ankara ili, %4,1 ile İzmir ili, %4,1 ili Tokat İli, %3,1 ile Antalya ili takip etmektedir. Bu bilgilere göre il büyük şehirler ve çevre illerden göç aldığı gibi aynı illere de göç vermektedir. Diğer bir ifadeyle söz konusu iller ile Sivas ili arasında göç sirkülasyonu yaşnmaktadır. Bu durum sosyo-ekonomik nedenlerden olabileceği gibi başka nedenlerden de gerçekleşebilir.
- 2018 yılı dışında İlin ortalama net göç hızı %11 seviyelerindedir. Yıllara göre net göç hızı istikrarlı bir eğri çizmemekle beraber 2018 yılından sonra azalışa geçmiştir.

[6] 2021 verisi TÜİK tarafından açıklanmamıştır.

1.2. Ekonomi

Tablo 5: Rekabet Gücü Yüksek Sektörler[7],2021, SGK İşyeri Listeleri

SEKTÖR	SGK İşyeri Sicil Dosya Sayısı	Oran	Çalışan Sayısı	Oran
İnşaat	1734	15,5%	16454	19,7%
İmalat	1427	12,7%	15528	18,6%
Toptan Ve Perakende Ticaret;	3356	29,9%	12868	15,4%
İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri	575	5,1%	6521	7,8%
İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	252	2,2%	6218	7,4%
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	710	6,3%	4777	5,7%
Ulaştırma Ve Depolama	1091	9,7%	4338	5,2%
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	165	1,5%	4090	4,9%
Eğitim	175	1,6%	3948	4,7%
Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler	471	4,2%	2471	3,0%
Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı	183	1,6%	2231	2,7%
Tarım, Ormancılık Ve Balıkçılık	201	1,8%	1139	1,4%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	326	2,9%	971	1,2%
Bilgi Ve İletişim	85	0,8%	552	0,7%
Finans Ve Sigorta Faaliyetleri	139	1,2%	501	0,6%
Gayrimenkul Faaliyetleri	203	1,8%	385	0,5%
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence Ve Spor	66	0,6%	369	0,4%
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi Ve İyileştirme Faa.	46	0,4%	302	0,4%
Uluslararası Örgütler Ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri	2	0,0%	5	0,0%
Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri	4	0,0%	4	0,0%
Genel	11211	100,0%	83672	100,0%

Kaynak: SGK

- SGK verilerine göre işyeri sicil dosyasına sahip 11.211 işyerinde toplam 83.672 kişi 4/a statüsünde çalışmaktadır.
- İşyeri sayılarında ağırlık toptan ve perakende ticaret, inşaat, imalat, ulaştırma ve depolama, konaklama ve yiyecek hizmetleri sektörlerinde olup bu beş sektördeki işyeri sayısı, toplam işyeri sayısının %74,2'sine denk gelmektedir.
- Çalışan sayılarında ağılık inşaat, imalat, toptan ve perakende ticaret, idari ve destek hizmeti faaliyetleri ve insan sağlığı hizmetleri sektörlerinde olup bu beş sektördeki çalışan sayısı, toplam çalışan sayısının %68,8'ine denk gelmektedir.
- Bu bilgiler ışığında işyeri ve çalışan sayısı açısından inşaat, imalat, toptan ve perakende ticaret sektörlerinin iç piyasada rekabet gücü yüksek sektörler olabileceği ön görülmektedir.

[7] Rekabet gücü yüksek sektörlere ilişkin bir veri bulunmadığından SGK sektörlere ve çalışan sayılarına göre işyeri listesi esas alınarak değerlendirme yapılmıştır.

Tablo 6-a: İktisadi Faaliyet Kolları İtibariyle İl Yatırım Teşvikleri,2001-2021

Sektörü	Alt Sektör	Belge Sayısı	Sabit Yatırım Tutarı (Milyon TL)	İstihdam
Enerji	52	115	1728,589	718
Hizmetler	158	185	743,9271	3239
İmalat	320	326	2038,842	11513
Madencilik	86	90	894,7113	2022
Tarım	13	13	172,2737	399
Genel	**629**	**729**	**5578,343**	**17891**

Kaynak: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

- Sivas ili 2001-2020 döneminde 629 farklı alt sektörde toplam 5.578.343.000 TL yatırım teşviki almıştır. Alınan bu yatırım teşviklerine ilişkin 17.891 istihdam ön görülmüştür.
- Yatırım teşviklerinde yatırım tutarına göre en fazla yatırımı %36,5 ile imalat sektörü, %31 ile enerji sektörü, %16 ile madencilik sektörü, %13,3 ile hizmetler sektörü ve %3,1 ile tarım sektörü almıştır.
- Öngörülen istihdam ise %64,4 ile imalat sektöründe, %18,1 ile hizmetler sektöründe %11,3 ile madencilik sektöründe %4 ile enerji sektöründe ve %2,2 ile tarım sektöründe ağırlıklanmıştır. Yıllar itibariyle yatırım teşvikleri tutarları artmıştır.

Tablo 6-b: İktisadi Faaliyet Kolları İtibariyle İl Yatırım Teşvikleri,2001-2021

Sektörü	Alt Sektör	Belge Sayısı	Sabit Yatırım Tutarı (Milyon TL)	İstihdam
2001-2005	101	110	173,1418	4516
2006-2010	127	134	438,4554	2494
2011-2015	170	183	1614,012	4695
2016-2021	231	302	3352,734	6186

Kaynak: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

- 2001-2005 dönemine göre 2006-2010 döneminde 2,5 kat, 2011-2015 döneminde bir önceki döneme göre 3,7 kat, 2016-2021 döneminde bir önceki döneme göre ise 2,1 kat yatırım teşvik tutarında artış gösterilmiştir. Söz konusu yatırım teşvik tutarının aksine istihdam sayılarındaki dönemsel artışlar yeterli düzeyde değildir.
- Yıllara göre yatırım teşvik tutarları ile ön görülen istihdam arasında orta düzeyde aynı yönlü(r=0,40) ilişki(korelasyon) bulunmakta olup yatırım teşvik tutarları ön görülen istihdamın %16'sını(R^2) açıklamaktadır. Bu durum yatırım teşvik tutarında meydana gelen artış ve azalışların ön görülen istihdam üzerindeki etkisinin yeterli olmayacağını göstermektedir. Diğer bir ifadeyle yatırım teşvikleri il ekonomisine katkı sağlarken aynı ölçekte il istihdamına katkı sağlamayacaktır. Böyle bir yapıda istihdamsız büyüme gerçekleşmiş olup il işsizliğine dair nitel ve nicel sorunlar hal olmamış olur.

2.BÖLÜM

İLİN İŞGÜCÜ PİYASASI

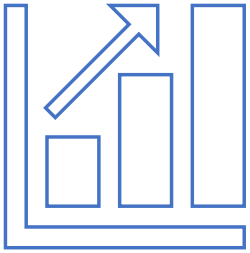

TUİK Verilerine Göre Temel Göstergeler
İŞKUR Temel Göstergeleri

Tablo 7: TUİK Verilerine Göre Temel İşgücü Göstergeleri, TR72(Kayseri, Sivas, Yozgat), 2014-2020[8]

	Nüfus (Bin)	Aktif Nüfus (15+) (Bin)	İşgücü (Bin)	İşsiz (Bin)	İstihdam (Bin)	İşgücüne Dahil Olmayanlar (Bin)	İş Bulma Ümidi Olmayanlar ve İş Aramayıp Çalışmaya Hazır Olanlar (Bin)	İşgücüne Katılma Oranı (%)	İşsizlik Oranı (%)	İstihdam Oranı (%)
2014	2378	1732	831	80	752	901	47	47,9	9,6	43,3
2015	2379	1762	862	84	778	900	60	48,9	9,7	44,2
2016	2401	1752	869	73	795	883	44	49,6	8,4	45,4
2017	2416	1775	876	104	771	899	54	49,4	11,9	43,5
2018	2461	1802	863	113	749	939	76	47,9	13,2	41,6
2019	2467	1821	865	125	740	956	69	47,5	14,5	40,6
2020	2476	1856	834	106	727	1022	157	44,9	12,8	39,2

Kaynak: TÜİK

Genel Bakış

- 2014-2020 döneminde TR72(Kayseri,Sivas,Yozgat) bölgesinde işgücü 2017 yılına kadar artmış ve bu yıldan sonra tekrar düşüşe geçerek 834 bin seviyesinde gerçekleşmiştir. İşsiz sayısı 2014-2019 döneminde artış eğilimine girmiş ancak bu eğilim 2020'de son bulmuştur. Bu son buluşta salgın etkisinin yüksek olduğu düşünülmektedir. 2020'de işsiz sayısında meydana gelen düşüşe rağmen işsiz sayısı 2014 yılına göre %33 artış gerçekleşmiştir. İstihdam edilenlerin sayısı ise 2014-2016 döneminde artmış ancak bu artış 2017-2020 döneminde kendini tedrici bir azalışa bırakmıştır bu azalış 2016 yılına göre %9 seviyelerindedir.
- Bölgede işsizler kadar iş bulma ümidi olmayan ve iş aramayıp çalışmaya hazır olanların sayısında meydana gelen artış önem arz etmektedir. 2014-2019 döneminde artş ve azalış eğilimi gösteren iş bulma ümidi olmayanlar ve iş aramayıp çalışmaya hazır olanların sayısı 2020 yılında salgınında etkisi ile zirveye ulaşmıştır. 2014 yılında işsiz sayısının yaklaşık yarısı kadar iş bulma ümidi olmayanlar ve iş aramayıp çalışmaya hazır olanlar var iken 2020 yılında işsiz sayısının 1,5 katı seviyesine yükselmiştir. Bu yükselişin salgın dışında başkaca bir faktöründe de etkisi olup olmadığı henüz açıklanmayan 2021 verilerine göre belirlenecektir.

[8] İl düzeyinde temel işgücü göstergeleri 2013 yılından itibaren TÜİK tarafından yayınlanmadığından dolayı TR72 Bölge işgücü göstergelerine yer verilmiştir.

- İşgücü ve istihdamın aldığı ancak işsizliğin arttığı 2017-2020 döneminin bölge işgücü piyasasının olağan yapısından uzaklaştığını ve olağanüstü süreçlerden geçtiğini göstermektedir. Bu olağan üstü süreçlerden en önemlisi 2020 yılı salgının olduğu söylenebilir.
- İşgücüne katılma oranı 2014-2016 döneminde artarak zirveyi görmüş olmasına rağmen 2017-2020 döneminde azalan bir yol tutarak son yedi yılın en düşük seviyesine gerilemiştir.Bölge istihdam oranı bölge işgücü oranına paralel haraket göstererek 2016 yılında zirvei görmüş ve bu yıldan sora düşüş eğilimine girerek 2020 yılında dip noktayı görmüştür. Paralel hareket eden işgücü ve istihdam oranı aksine işsizlik oranı kendine özgü artış ve azalış göstererek 2019 yılında en yüksek seviyeyi görmüş daha sonra ise 2020 yılında salgının etkisiyle tekrar düşüşe geçmiştir.

İşgücüne Dahil Olmamaya Genel Bakış

- 2020 yılı sonu itibariyle TR72 bölgesinde işgücüne dahil olmayanlar sayısı 1 milyon 24 bin kişidir. 2014-2020 döneminde işgücüne dahil olmayanların sayısında 121 bin artış gerçekleşmiştir. 2014-2017 döneminde işgücüne dahil olmayanların sayısı azalmış ve 2018 yılından itibaren tekrar artmaya başlamış ve 2020 yılında salgınında etkisiyle zirveyi görmüştür.
- 2020 yılı sonu itibariyle TR72 bölgesinde işgücüne dahil olmayanların dahil olmama sebepleri arasında %37,6 ile ev işleri ile meşguliyet, %14,5 ile emeklilik, %13,9 ile eğitim ve öğretime devam, %12,2 ile engelli, yaşlı veya hasta olma, %10,8 ile iş aramayıp çalışmaya hazır olma, %5 ile ailevi ve kişisel nedenler, %4,5 ile iş bulma ümidi olmama, %1,3 ile diğer nedenler ve %0,3 ile mevsimlik çalışma gelmektedir.
- 2014-2020 döneminde ev işleri ile meşguliyette 10,1 puan, eğitim ve öğretime devam da 3,9 puan azalış gerçekleşmiş olup iş aramayıp çalışmaya hazır olanlarda 6,1 puan, iş bulma ümidi olmayanlarda 4 puan, ailevi ve kişisel nedenler 1,9 puan ve emeklilikte 1,8 puan artış gerçekleşmiştir. Engelli, yaşta ve hasta ve mevsimlik çalışanlarda dikkate değer bir artış veya azalış gerçekleşmemiştir
- 2020 yılı sonu itibariyle TR72 bölgesinde işgücüne dahil olmayanların %31,1'i erkek ve %68,9'u kadınlardan oluşmaktadır. Hem kadınlarda hem de erkeklerde 2014-2020 döneminde işgücüne dahil olmama sayısı artmış ancak bu artış erkeklerde daha fazladır. İşgücü piyasası dışı emeklilik, engellilik, eğitim, yaşlılık, hastalık ve ailevi, kişisel nedenler dışında iş bulma ümidinin yitirilmesi ve iş aramama eğilimi ana nedendir.
- 2020 yılı sonu itibariyle TR72 bölgesinde işgücüne dahil olmayanların %41,7'si 55 yaş üzeri olanlar, %24,4'ü 35-54 yaş grubunda olanlar, %11,7'si 25-34 yaş grubunda olanlar, %8,9'u 20-24 yaş grubunda olanlar ve %13,3'ü 15-19 yaş grubunda olanlardan oluşmaktadır. 2014-

2020 döneminde 15-19 yaş grubunda 3,1 puan, 20-24 yaş grubunda 0,5 puan, 25-34 grubunda 2,5 puan ve 35-54 yaş grubunda 1,5 puan düşüş yaşanmış ve bu düşüş 55 üzeri yaş grubuna eklenmiştir.

- 2014-2020 döneminde iş aramayıp çalışmaya hazır olanlarda 6,3 puan, iş bulma ümidi olmayanlarda 3,8 puan, ailevi ve kişisel nedene sahip olanlarda 2 puan, emeklilerde 1,9 puan artış, ev işleri ile meşgul olanlarda 10,2 puan, emeklilerde 1,9 puan ,engelli, hasta ve yaşlılarda 0,9 puan azalış gerçekleşmiştir.2020 yılında bir önceki yıla göre iş bulma ümidi olmayan ve iş aramayanlarda toplam 8,2 puan artış gerçekleşmiş bu artışın azalışı ise 12,7 puan ile ev işleri ile meşgul olanlara yansımıştır. Diğer bir ifadeyle ev işleri ile meşgul olanlar işgücü piyasasına yöneliyor ancak iş bulma ümidini yitirerek tekrar işgücü piyasasından ayrılıyor ve iş aramayıp işin gelmesini bekliyor.
- İş bulma ümidi olmayanların ve iş aramayanların işgücüne dahil olmayanlar içindeki oranı 2014-2020 döneminde yaklaşık 5 kat artarak %15,4 seviyelerine gelmiştir. İş bulma ümidi olmayan ve iş aramayanların %27,8'i 15-24 yaş grubundaki gençlerden, %20,3'ü 25-34 yaş grubundakilerden, %34,2'si 35-54 yaş grubundakilerden, %17,7'si 55 üzeri yaş grubundakilerden oluşmaktadır. İş bulma ümidi olmayanlar ve iş aramayanlar 15-34 yaş aralığında artış gösterirken 35 yaşından sonra düşmektedir. Eğitimde olanların neredeyse tamamına yakını 15-24 yaş grubundaki gençlerdir. 15-24 yaş genç grubunda 2014-2020 döneminde iş bulma ümidi olmayan ve iş aramayanlarında sayısı yaklaşık 5 kat artmış ev işleri ile meşgul olanların sayısı yarıya düşmüştür. Genç yaş grubunda olduğu gibi tüm yaş gruplarında iş bulma ümidinin yitirilmesi ve iş aranmaması genel bir problem olarak karşımıza çıkmaktadır. 2014-2020 döneminde iş bulma ümidi olmayan ve iş aramayanlar 15-19 yaş grubunda 9,5 kat, 20-24 yaş grubunda 3,6 kat, 25-34 yaş grubunda 3,2 kat, 35-54 yaş grubunda 2,6 kat ve 55+ yaş grubunda 1,4 kat artmıştır. Yaş arttıkça iş bulma ümidi ve iş aramama eğilimi azalmaktadır.
- 2020 yılı sonu itibariyle TR72 bölgesinde işgücüne dahil olmayanların %75,4'ü lise altı eğitimlilerden, %18,1'i lise ve dengi eğitimlilerden ve %6,5'i yüksek öğretimlilerden oluşmaktadır.2014-2020 döneminde lise altı eğitimlilerin işgücüne katılmama oranlarında %6,1 puan azalış gerçekleşmiş ve bu azalış lise ve yüksek öğretim mezunlarına ilave edilmiştir. Lise mezunlarındaki işgücü katılımındaki azalımda ev işlerindeki meşguliyet ve eğitim için işgücüne katılmamaya dayalı sayılarda meydana gelen azalışlar etkili olmuştur. Genel olarak 2014-2020 döneminde işgücüne katılımda artış geçekleşmiş olup bu artışın kaynağı tüm öğretim düzeylerinde iş bulma ümidinin yitirilmesi ve akabinde meydana gelen iş aramama eğiliminden kaynaklandığı bununla birlikte emeklilik ve ailevi kişisel nedenlerde bu artışı katkı sağladığı tespit edilmiştir. İşgücüne katılımdaki artış ev işleri ile meşguliyet ve eğitim gibi nedenlerle dayalı azalışlarla dengelenme bir ölçekte sağlanmıştır. İş bulma ümidi olmayan ve iş aramayanların %58'i lise altı, %26,1'i lise ve %15,9'u yüksek öğretimlilerden

oluşmaktadır. Eğitim düzeyi arttıkça iş bulma ümidi ve iş aramama eğilimi azalmaktadır. 2014-2020 döneminde tüm eğitim düzeylerinde işgücüne katılımdaki artışta iş bulma ümidi olmayanlar ve iş aramayanlardaki artış göze çarpmaktadır. Yine bu dönemde lise ve altı eğitimlilerde ev işleri ile meşguliyet azalırken yüksek öğretim mezunlarında artmaktadır. Özellikle yüksek öğretime geçişin kolaylaşmasının bu artışta etkisi olduğu düşünülmekte olup bu artışın giderek daha fazla artacağı ön görülmektedir.

- 2020 yılı sonu itibariyle TR72 bölgesinde daha önce çalışıp işgücüne dahil olmayanların %58,7'si daha önce hizmet sektöründe çalışmış, %26,5'i sanayi sektöründe ve %14,8'i tarım sektöründe çalışmışlardır.2014-2020 döneminde işgücüne katılmama oranlarında tarım sektöründe %12,1 azalış, sanayi sektöründe %0,4 azalış ve hizmet sektöründe %12,5 artış gerçeklemiştir. Bu bilgi daha önce çalışıp işgücünden ayrılanların ağırlıklı olarak hizmet sektöründe son çalışmasını gerçekleştirmekte olanlardan oluşmaktadır. Ayrıcı bu geçişin yıllar itibariyle artan bir seyir aldığı 2020 yılı sonrasında artması beklenmektedir.
- 2014-2020 döneminde iş bulma ümidini yitirmiş ve iş aramayanların payında meydana gelen toplam 10,1 puanlık işgücüne dahil olmama artışı göze çarpmaktadır. Bölge işsizlik oranlarının 2019 yılı sonrası düştüğü bir ortamda iş bulma ümidi olmayan ve iş aramayanların sayısı artmaktadır. Bu çıkarım işsizlik oranlarının düşmesinde iş bulma ümidi olmayanların ve iş aramayanların bir etkisinin olduğunu göstermektedir. Bu etki ise işsizlik sorunundan daha karmaşık, çözülmesi zor, zaman alan ve maliyetli bir iş olup en az işsizlik problemi kadar üzerine değinilmesi, düşünülmesi ve çözüm getirilmesi gereken bir durumdur.
- **Bu bilgiler ışığında TR72 bölgesinde mevcut işgücüne dahil olmayanlarda artış seyri gözlenmektedir. İşgücüne dahil olmayanların ekserisi ev işleri ile meşgul, kadın, 35 yaş üzeri, lise altı eğitimli, hiç veya uzun süre çalışmamış veya en son hizmet sektöründe çalışmışlardan oluşmaktadır.**
- **Bölgede gelecekte işgücüne dahil olmayanların sayısının artacağı, bu artışın erkek, lise ve üzeri eğitimlilerde, hizmet sektöründe çalışırken işsiz kalanlarda, işgücü piyasası ve işgücü piyasası dışı nedenlere göre gerçekleşeceği ve işgücü piyasası kaynaklı nedenlerin başında iş bulma ümidi olmayan ve iş aramayanların yer aldığı bir yapıya döneceği tahmin edilmektedir.**
- **İş bulma ümidi olmayan ve iş aramayanların artmasıyla oluşacak yapı ile işsizlik nicel sorun olmakla beraber nitel bir sorunda olacağı bununla birlite istihdamdaki nicellik sorunun daha da arttacağı ön görülmektedir.**

İşgücüne Katılıma Genel Bakış

- Ülke geneli işgücü katılım oranının 2021 yılının birinci döneminde tekrar artışa geçmiş ve bu artışı ikinci dönemde de devam etmiştir. TR72 bölgesinin de ülke seyrine paralellik göstererek 2021 yılında işgücüne katılım oranı %50 seviyelerde seyrettiği söylenebilir. [9]
- 2020 yılı sonu itibariyle TR72 bölgesinde cinsiyete göre işgücüne katılım oranı, erkeklerde %65,2, kadınlarda ise %25,2'dir. 2014-2020 döneminde işgücüne katılım oranı erkeklerde 5,5 puan, kadınlarda ise 0,4 puan azalmıştır.
- 2020 yılı sonu itibariyle TR72 bölgesinde yaşa göre işgücüne katılım oranı, 15-19 yaş grubunda %21,1, 20-24 yaş grubunda %50, 25-34 yaş grubunda %63,9, 35-54 yaş grubunda %61,4, 55+ yaş grubunda ise %15,5'tir.Yaş arttıkça işgücüne katılım oranı artmaktadır.2014-2020 döneminde işgücüne katılım oranında azalışı sırasıyla 15-19 yaş grubunda 4,6 puan, 55+ yaş grubunda 3,8 puan, 25-34 yaş grubunda 2,4 puan ve 20-24 yaş grubunda 2,3 puan şeklide gerçekleşmiştir. 35-54 yaş grubunda ise artış gerçekleşmiştir. Genç yaş grubu işgücüne katılım oranındaki azalış manidardır. Bölgede genç yaş grubundaki (15-24) işsizlik ve istihdam edilmeme bu yaş grubunun işgücünden çekilmesine ve bu yaş grubundaki işgücüne katılım oranında azalmaya sebebiyet veriyor olması kuvvetle muhtemeldir.[10]
- 2020 yılı sonu itibariyle TR72 bölgesinde eğitim seviyesine göre işgücüne katılım oranı, lise altı eğitimlilerde %40,1, lise ve dengi eğitimlilerde %51,3 ve yüksek öğretimlilerde ise %75,7'dir. Bu durum eğitim seviyesi arttıkça işgücüne katılımın arttığını göstermektedir. 2014-2020 döneminde işgücüne katılım oranında azalış lise altı eğitimlilerde 4,8 puan, lise ve dengilerdi 5 puan ve yüksek öğretimlilerde 7,8 puan şeklide gerçekleşmiştir. Yüksek öğretim mezunları işgücüne katılımda en yüksek orana sahip iken 2014-2020 döneminde en yüksek azalışı gerçekleştirmesi bölge istihdamını olumsuz etkileyebilir. İstihdamın kaynağı işgücüne katılım olup işgücüne katılımda meydana gelen azalış ve artışlar istihdam oranlarını etkileyecektir.
- **Bu bilgiler ışığında TR72 bölgesinde mevcut işgücünün artan bir seyirde, 35 yaş üzeri, lise ve altı eğitime sahip erkeklerde oluştuğu nicel olarak tespit edilmiştir.Bununla birlikte 15-24 yaş grubu yüksek öğretim mezunu erkek iş arayanların işgücüne katılımında düşüş yaşandığı tespit edilmiştir.**

[9] İl düzeyinde temel işgücü göstergelerine ilişkin hazırlanan haber bültenine göre Sivas İlindeki istihdam oranı 2021 Eylül sonu için %51 hesaplanmıştır.

[10] TR72 bölgesinde 2014 yılına göre 2020 yılında iş bulma ümidi olmayan ve iş aramayıp çalışmaya hazır olanların sayısı ortalama 3 kat artmıştır.2020 yılı sonu itibariyle bölgede 46 bin iş bulma ümidi olmayan ve 111 bin iş aramayıp çalışmaya hazır olan kişiler bulunmaktadır. Bu sayı bölge işsiz sayısının 1,5 katıdır. Diğer bir ifadeyle bölgede işsizlik kadar iş bulma ümidi olmayanlar ve iş aramayanlarda önemli bir sorun teşkil etmektedir.

- **Bölge işgücünde gelecekte yüksek öğretim mezunu kadın ve erkeklerin eşit oranlarda birlikte yer aldığı bir yapıya doğru kaydığı tespit edilmiştir. Bu eksen değişiminin ise yüksek öğretim mezunu kadın ağırlıklı yoğun bir işsizliğe ve erkek işgücünde de yoğun bir azalmaya neden olma riskini beraberinde getiriceği değerlendirlmektedir.**

İstihdama Genel Bakış

- Ülke geneli istihdam oranı 2021 yılının birinci döneminden itibaren tekrar artış göstermiş ve bu artış ikinci dönem ile devam etmiştir. Bu artış seyri 2021 eylül ayı itibariyle de devam etmektedir.TR72 bölgesinin de ülke istihdam oranındaki artış seyrine paralellik göstererek 2021 yılında %46 seviyesine geldiği söylenebilir[11].
- 2020 yılı sonu itibariyle TR72 bölgesinde cinsiyete göre istihdam oranı, erkeklerde %57,4, kadınlarda ise %21,4'tür.2014-2020 döneminde erkek istihdam oranı 7,2 puan, kadın istihdam oranı ise 1,1 puan azalmıştır. Bu azalış 2016 yılından sonra kademeli bir şekilde gerçekleşmiştir. Bu durum bölge işsizliğinin temelinde erkek işsizlerin istihdam edilmemesi ve istihdam edilenlerin korunmaması gerçeğini ortaya koymaktadır.[12]
- 2020 yılı sonu itibariyle TR72 bölgesinde yaşa göre istihdam oranı, 15-19 yaş grubunda %17,3, 20-24 yaş grubunda %34,9, 25-34 yaş grubunda %54,4, 35-54 yaş grubunda %55,9, 55+ yaş grubunda ise %17,5'tir.Yaş arttıkça istihdam oranı artmaktadır.2014-2020 döneminde en fazla istihdam oranında azalışı sırasıyla 20-24 yaş grubunda 7,5 puan, 15-19 yaş grubunda 4,8 puan, 25-34 yaş grubunda 4,4 puan şeklide gerçekleşmiştir. Bu durum 15-24 yaş grubundaki yoğun işsizliğin temel nedenidir. Diğer bir ifadeyle genç ve ağırlıklı olarak ilk kez iş arayan işsizlerin istihdam edilmemesi ve istihdam edilenlerin korunmaması yüksek ve yoğun işsizliğe kaynaklık etmektedir.
- 2020 yılı sonu itibariyle TR72 bölgesinde eğitim seviyesine istihdam oranı, lise altı eğitimlilerde %35, lise ve dengi eğitimlilerde %44,2 ve yüksek öğretimlilerde ise %66,1'dir. Bu durum eğitim seviyesi arttıkça istihdamın arttığını göstermektedir. Diğer bir ifadeyle eğitimliler daha kolay istihdam edilmektedir. 2014-2020 döneminde istihdam oranında azalış lise altı eğitimlilerde 5,9 puan, lise ve dengilerdi 5,8 puan ve yüksek öğretimlilerde 7,6 puan şeklide gerçekleşmiştir. İstihdam oranındaki azalışta yükseköğretim mezunlarındaki artış etkili

[11] İl düzeyinde temel işgücü göstergelerine ilişkin hazırlanan haber bültenine göre Sivas İlindeki istihdam oranı 2021 Eylül sonu için %46 hesaplanmıştır.
[12] İl işgücü arz araştırması erkeklerin bir yıl içerisinde iş bulma olasılığının kadınlara göre 2 kat fazla olduğunu ancak iş bulan kadınların iş bulan erkeklere göre bir yıl içerisinde 1,5 kat daha fazla istihdam kalma olasılığına sahip olduğunu göstermektedir. Başka bir ifadeyle kadınlar geç iş buluyor ancak işten de geç ayrılıyor.

olabileceği gibi, yüksek öğretim mezunlarının diğer alt eğitim seviyesindekilere göre istihdam maliyetlerinin yüksek olması nedeniyle geçekleşmiş olabilir.

- Bölge istihdamının %22,6'sı tarım sektöründe %77,4'ü ise tarım dışı sektörlerde yer almaktadır. Hali hazırda ücretsiz işçilerin büyük çoğunun tarım sektöründe olduğu tahmin edilmektedir. Hizmet sektöründe istihdam edilenlerin oranı %51,3'iken, sanayi sektöründe istihdam edilenlerin oranı %26,1'dir. 2014-2020 döneminde tarım ve sanayi sektörü istihdamını tedrici olarak hizmet sektörüne devr etmektedir.
- Çalışanların %55,5'i 1-9 kişi, %15,7'si 10-49 kişi, %28,8'i ise 50 ve üzeri kişi çalıştıran işyerlerinde istihdam edilmektedir. 2014-2020 döneminde 1-9 işçi çalıştıran işyerlerindeki çalışan sayısında 5,7, puan düşüş gerçekleşmiş ve düşüş 50+ işçi çalıştıran işyerlerinin hanesine yazılmıştır. Diğer bir ifadeyle büyük işletmelerdeki çalışan sayısında artış gerçekleşmiştir. Bu durum istihdamın daha kurumsal bir yapıda geçekleşmesine olanak sağlamıştır.
- Kayıt dışı istihdam oranı 2020 yılı itibariyle %30,9'dur. Bu oran oldukça yüksek bir değerdir. Başkaca bir ifadeyle ildeki istihdam edilen her üç kişiden biri kayıt dışı çalışmaktadır. 2014-2020 döneminde kayıt dışı istihdam %1,9 düşmüştür ancak bu düşüş istenilen seviyelerde değildir.
- **Bu bilgiler ışığında TR72 bölgesinde mevcut istihdamın artan bir seyirde, hizmet ve sanayi sektöründe, küçük ve orta büyüklükte işletmelerde, ücretli, kayıtlı, lise ve altı öğrenime sahip erkeklerden oluştuğu nicel olarak tespit edilmiştir.Bununla birlikte erkek, ilk kez iş hayatına giren, 15-24 yaş grubunun istihdamının zorlaşması, istihdam edilenlerin korunmaması ve yüksek öğretim mezunlarındaki istihdamın azalması nitel olarak tespit edilmiştir.**
- **Bölge istihamının gelecekte hizmet sektöründe, büyük işletmelerde (50+), lise ve üzeri eğitime sahip çalışanların yer aldığı nitelikli bir yapıya doğru kaydığı tespit edilmiştir. Başkaca bir ifadeyle bölge istihdamı nitelik olarak artış göstermesine ilişkin bu nitelik artışı nicel manada istenilen seviyelerde değildir.[13]ancak istihdamda nicelik sorunun niteliğe göre çözümü çok daha kolay, daha az maliyet ve süre aldığı bilgisi genel bir kanıdır.**

[13] İl işgücü arz araştırması verilerinin temel alındığı çalışmaya (İl düzeyinde temel işgücü göstergeleri haber bülteni) göre ildeki 2021 Eylül ayına göre istihdam oranı %46'dır. Yine aynı çalışmaya göre ildeki tam istihdamın %53 seviyelerinde olması gerektiği hesaplanmıştır. Bu bilgilere göre il istihdamının %7 bir artış göstermesi gerekmektedir.

İşsizlik Oranına Genel Bakış

- Ülke geneli işsizlik oranının 2021 yılının birinci döneminde tekrar artışa geçmiş ancak 2021 yılının ikinci döneminde tekrar düşüşe geçmiş ve düşüş seyrini devam ettirmiştir. Bu durum 2019 yılında başlayan düşüş seyrini devam ettirdiğini göstermektedir. TR72 bölgesinin de ülke seyrine paralellik göstererek 2021 yılında işsizlik oranı olan %12,8'den daha aşağı %10 seviyelerde seyrettiği söylenebilir.[14]
- 2020 yılı sonu itibariyle bölgede işsizlik oranı, erkeklerde %11,9 ve kadınlarda ise %15'dir. 2014-2020 döneminde erkek işsizlik oranı 3,2 puan, kadın işsizlik oranı ise 2,9 puan artmıştır.
- 2020 yılı sonu itibariyle bölgede 15-24 yaş grubunda işsizlik oranı %17,7 iken bu oran 20-24 yaş grubunda %30,4, 25-34 yaş grubunda 14,9 ve 35-54 yaş grubunda 8,8'dir. Bu durum gençler arasında işsizliğin orta yaş ve üzeri olanlara göre daha yoğun olduğunu göstermektedir. Diğer bir ifadeyle 24 yaşından sonraki yaş gruplarında işsizlik azalmaktadır. 2014-2020 döneminde yaş içi işsizlik oranı en fazla artışı 11,4 puan artışla 20-24 yaş grubunda gerçekleşmiştir. 20-24 yaş grubu ağırlıkla İlk kez iş hayatına giren genç işsizlerden oluşmakta olup bu işsizlerin istihdamı ise süre ve maliyet alan zorlu bir iştir.[15]
- 2020 yılı sonu itibariyle bölgede işsizlik oranı, lise altı eğitimlilerde %12,6, lise ve dengi eğitimlilerde %13,8 ve yüksek öğretimlilerde %12,7'dir. 2014-2020 döneminde lise altı eğitimlilerde 3,7 puan, lise ve dengi eğitimlilerde 2,6 puan yüksek öğretimlilerde ise 0,9 puan artış gerçekleşmiştir. Bu bilgiler işsizliğin lise ve altı eğitimlilerde yoğunlaştığını göstermektedir.
- Bölge işsizlerinin ortalama %75'i bir yıldan az sürede iş ararken %25'i bir yıldan daha uzun sürede iş aramaktadır. Diğer bir ifadeyle her üç iş arayandan ikisi bir yıl içerisinde işe girerken biri ise işe girememektedir. Bu durum ise uzun süreli işsizliğin bölgede daha az görüldüğünün işaretidir
- İşsizlerin yaklaşık %10'u daha önce çalışmamış olanlardan oluşmaktadır. Diğer bir ifadeyle her on iş arayandan biri ilk kez iş arayan olarak işgücü piyasasına giriş yapmıştır. 2014-2020 döneminde daha önce çalışmayanların oranında belirgin bir değişim olmamıştır. Bu durum bölge işgücü piyasasına girişler ve çıkışların olağan seyrettiğini göstermektedir

[14] İl düzeyinde temel işgücü göstergelerine ilişkin hazırlanan haber bültenine göre Sivas İlindeki işsizlik oranı 2021 Eylül sonu için %9,8 hesaplanmıştır.

[15] İl işgücü arz araştırması sonuçlarına göre ilk kez iş arayanların bir yıl içerisinde yaklaşık %20'si işe girerken bu oran çalışırken işsiz kalanlarda yaklaşık %50 civarındadır. Yine aynı çalışmada altı ay ve üzeri iş tecrübesi olanların bir yıl içerisinde iş bulma olasılığı %64,9, 6 aydan daha az tecrübeye sahip olanların %45,9 iken ilk kez iş arayanların bir yıl içerisinde iş bulma olasılığı %27,9'dur. Yine 15-24 yaş grubundakilerin bir yıl içerisinde iş bulma olasılığı %25,8'dir.

- İşsizlerin %55,9'nun hizmet, %39,8'inin sanayi ve %4,3'ünün ise tarım sektöründe iş aradığı bir önceki istihdamlarından çıkartılabilir. 2014-2020 döneminde tarımdaki istihdamda belirgin bir değişiklik olmaz iken sanayi sektöründe 4,3 puanlık azalış hizmet sektöründe artış olarak gerçekleşmiştir. 2014-2017 döneminde sanayi sektöründen hizmet sektörüne işsizlik geçişi zirve yapmışken 2017-2020 dönemindeki geçişlerde düşüş yaşanmıştır. Bu durumun oluşmasında istihdamın sanayiden hizmete geçmiş olmasının etkin olduğu söylenebilir.
- **Bu bilgiler ışığında TR72 bölgesinde mevcut işsizlik, azalan bir seyirle, hizmet ve sanayi sektöründe iş arayan, kısa süreli arızı/geçici, lise ve altı eğitim seviyesine sahip, çalışırken işsiz kalan erkek ve orta yaş ve üzeri işsizlerin ağırlık gösterdiği bir yapıdan oluştuğu söylenebilir.**[16]**Bununla birlikte ilk kez iş arayan gençlerde yoğun işsizliğin yaşandığı ve kadın işgücündeki artışın bu yoğunluğu arttırdığı eklenebilir.**
- **Bölge işsizliğinin gelecekte hizmet sektöründe, 35 yaş üzeri, eğitimli erkek bireylerin yer aldığı bir yapıya doğru kaydığı tespit edilmiştir. Mevcut işsizliğin hali hazırda çözümü eldeki kaynaklarla zor olmasada, işsizliğin ileride kayacağı düşünülen yapıda çözümü önlem alınmadığında oldukça zor, maliyetli ve zaman alacağı ön görülmektedir.**

[16] Bir bölgede 1 yıl ve üzeri sürede iş arayanların ağırlıklı olması bölge işsizliğinin yapısal işsizlik olduğunu göstermektedir. Yapısal işsizlik ise işsizlik türleri içerisinde çözülmesi en zor, en maliyetli ve en fazla zaman alan işsizlik türüdür. İl işgücü arz araştırmasına göre erkekler kadınlara göre 3,2 kat, orta yaş ve üzeri olanlar gençlere göre 1,6 kat, çalışırken işsiz kalanlar ilk kez iş arayanlara göre 3,6 kat, bir yıl süreden daha az sürede iş arayanların daha fazla iş arayanlara göre 2,3 kat daha fazla iş buldukları tespit edilmiştir. Yine aynı çalışmada iş arayanın cinsiyeti, mesleği, iş arama türü ve iş arama süresinin iş bulmada anlamlı değişkenler olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 8: TR72 Bölgesinde Temel İşgücü Göstergelerinin Cinsiyet, Yaş ve Eğitim Değişkenleri İle İlişkisi Ve İlişki Gücü

	Değişkenler	İlişkinin Türü/Anlamlılığı	Phi/Cramer V Değeri	İlişki Gücü
İşgücüne Dahil Olma/Olmama Durumu	Cinsiyet	İlişki Var Anlamlı	0,402	ORTA
	Yaş	İlişki Var Anlamlı	0,408	ORTA
	Eğitim	İlişki Var Anlamlı	0,29	ZAYIF
İş bulma ümidi olup olmaması[17]	Cinsiyet	İlişki Yok Anlamsız	0,04	YOK
	Yaş	İlişki Var Anlamlı	0,1	ZAYIF
	Eğitim	İlişki Var Anlamlı	0,12	ZAYIF
İş Aramayıp Çalışmaya Hazır Olan/Diğer[18]	Cinsiyet	İlişki Yok Anlamsız	0,03	YOK
	Yaş	İlişki Var Anlamlı	0,19	ZAYIF
	Eğitim	İlişki Var Anlamlı	0,32	ZAYIF
İstihdam/İşsiz	Cinsiyet	İlişki Yok Anlamsız	0,04	YOK
	Yaş	İlişki Var Anlamlı	0,21	ZAYIF
	Eğitim	İlişki Yok Anlamsız	0,01	YOK
İş Arama Süresi (Bir Yıldan Az/Çok)	Cinsiyet	İlişki Var Anlamlı	0,17	ZAYIF
	Yaş	İlişki Yok Anlamsız	0,1	YOK
	Eğitim	İlişki Yok Anlamsız	0,19	YOK
	Son Çalışılan İşteki Durum (Daha Önce Çalışma)	İlişki Var Anlamlı	0,22	ZAYIF
	Son Çalışılan Faaliyet Kolu (Sanayi/ Hizmet)	İlişki Yok Anlamsız	0,09	YOK

- Temel işgücü göstergelerinin birbiriyle olan korelasyonlarına göre işgücü piyasası kaynaklı neden olan iş bulma ümidi olmayanlar ve iş aramayıp çalışmaya hazır olanların, işgücüne dahil olmayanlar içerisinde giderek sayısının artması ve işgücüne dahil olmayanların işgücünü

[17] **İş bulma ümidi olmayanlar**: Daha önce iş aradığı halde bulamayan veya kendi vasıflarına uygun bir iş bulabileceğine inanmadığı için iş aramayan ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

[18] **İş aramayıp çalışmaya hazır olanlar:** Çeşitli nedenlerle bir iş aramayan, ancak 2 hafta içinde işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir. İki alt başlıkta ele alınmaktadır:

yani istihdamı ve işsizliği etkiledeği ayrıca işsizlik ve istihdamın birbirini etkilediği gerçekliğine göre işsizlik, istihdam ve işgücüne dahil olmayanların cinsiyet, yaş ve eğitimle olan ilişkilerinin ortaya konması önem arz etmektedir.

- Cinsiyet değişkeni, işgücüne dahil olma ve iş arama süresi için anlamlı değişken iken, iş bulma veya işsiz kalma, iş bulma ümidi olmama ve iş aramama değişkenleri için anlamsızdır. Diğer bir ifadeyle cinsiyet farklılığı kişinin işgücüne dahil olup olmamasını ve iş bulma süresini etkilerken, iş bulup bulmayacağını etkilememektedir. Bu durum kadınlar ve erkeklerin iş bulma/bulmama risklerinin aynı olduğunu ancak iş bulma sürelerinin farklı olacağını göstermektedir.
- Yaş değişkeni, işgücüne dahil olma, iş bulma ümidi, iş aramama, iş bulma faktörleri için anlamlı iken, iş arama süresi için anlamsızdır. Diğer bir ifadeyle yaş gruplarına göre iş bulma, iş bulma ümidi, iş aramama durumu ve işgücüne dahil olma durumu farklılık arz ederken, tüm yaş grupları için iş bulma süresi farklılık arz etmemektedir.
- Eğitim değişkeni, işgücüne dahil olma, iş bulma ümidi,iş aramama faktörleri için anlamlı iken, iş bulma ve iş bulma süresi için anlamsızdır. Diğer bir ifadeyle eğitim seviyesine göre iş bulma ve iş bulma süresi farklılık gösterirken, işgücüne dahil olma, iş bulma ümidi ve iş aramama durumu farklılık göstermemektedir.
- Genel itibariyle TR72 bölgesi işgücüne dahil olma durumu dışında iş bulma, iş bulma ümidi ve iş bulma süresi yönünden cinsiyet, yaş ve eğitim değişkenlerinden dikkate değer bir etkilenmesi söz konusu değildir. Bu durum TR72 bölgesindeki istihdamı, işsizliği, işgücüne katılımı ve iş bulma süresini cinsiyet, yaş ve eğitim değişkenleri dışında başkaca faktörlerin daha yüksek oranda etkilediği düşünülmektedir.
- TR72 bölgesindeki işsizlik, istihdam, iş bulma süresi gibi değişkenlerin istatistiksel olarak modellenmesi ve söz konusu değişkenler üzerindeki etkin faktörlerin belirlenmesi ve bu faktörler üzerinde yoğunlaşılması, işsizlik ve istihdam sorunun çözümünde önem arz etmektedir. Bu noktada TÜİK'ten mikroveri talep ederek konunun araştırılması gerekmektedir.

Tablo 9: İŞKUR Temel Göstergeleri

	2021 YILI		
	Kadın	Erkek	Toplam
AÇIK İŞ	-	-	9332
Kamu	▌	▌	11
Özel	▌	▌	9321
İŞE YERLEŞME[19]	2221	5711	7932
Kamu	26	205	231
Özel	2195	5506	7701
Normal	2220	5705	7925
Kamu	26	205	231
Özel	2194	5500	7694
Engel	1	6	7
Eski Hükümlü	0	0	0
KAYITLI İŞGÜCÜ	24182	35545	59727
KAYITLI İŞSİZ	15965	14712	30677
YURTDIŞI BAŞVURU	0	0	0
YURTDIŞI GÖNDERME	0	0	0

Kaynak: İŞKUR

- İŞKUR' kayıtlı toplam 59727 işgücünün %51'i işsiz iş arayanlardan, %49'u daha iyi şartlarda iş arayanlardan oluşmaktadır[20]. Daha iyi şartlarda iş arayanların bu denli çok olması ildeki çalışma yaşam kalitesinin önemini ortaya koymaktadır. Çalışma yaşam kalitesi azaldıkça işte kalma süreleri kısalacak ve işsiz kalma süreleri artacaktır. Bu durum ise il işsizliğinin çözümüne olumsuz katkı sağlayacaktır. Bu bilgiler

[19] İşe yerleşenler, İŞKUR tarafından doğrudan işe yerleştirilenler ile, işbaşı eğitim programı ve meslek edindirme programları ile program sonrası işe yerleşenler ve bunların dışında işe girenlerin İŞKUR sistemine dahil edilmesinden oluşan bir yapı olduğu tahmin edilmektedir. Diğer bir ifadeyle işe yerleşenler sadece bir işgücü talebi aracılığıyla doğrudan işe yerleşenlerden oluşmamaktadır. Ayrıca işe yerleşenler listesinde engelli tescili bulunmamaktadır.

[20] İŞKUR İl İşgücü Arz Araştırmasına göre İŞKUR 'kayıtlı işsizlerin bir kısmının işe yerleşmesine rağmen işsiz olarak sistemde yer aldığı tespit edilmiş olup İŞKUR'a kayıtlı işsiz sayısı gerçekte daha azdır.

işsizler kadar çalıştıkları işten ayrılma ihtimalleri yüksek olan daha iyi şartlarda iş arayanlarında potansiyel işsiz adayı olarak değerlendirilmeleri önem arz etmektedir.

- İŞKUR'a kayıtlı işgücünün %59,5'u ve kadınlardan %48'i erkeklerden oluşmaktadır. İŞKUR tarafından düzenlenen "İl İşgücü Arz Araştırması" sonuçları bu oranları destekler nitelikte olup erkekler daha kısa sürede iş bulmalarına rağmen işte kalma süreleride daha kısadır. İşe giren erkekler bir süre sonra daha iyi şartlarda iş arama eğilimi göstermeleri yüksek bir ihtimaldir.
- İŞKUR'da yayınlanan açık işlerin neredeyse tamamı(%99)'ı özel sektör işyerlerine aittir.
- Kamu da 11 açık iş alınmasına rağmen işe yerleştirme sayısının 231 olması 2020 yılına ait taleplere yapılan işe yerleştirmelerden kaynaklanmaktadır. Bu durumun özel sektör açık işlerindede olduğu düşünülmektedir.
- İşe yerleşenlerin 3312'si işgücü yetiştirme programları sonrasında işe yerleşenlerden oluşmaktadır. İşgücü yetiştirme programlarının işe yerleşenler içerisindeki oranı %41,8'dir.
- Eski hükümlü işe yerleştirilmemesinde ,50 ve üzeri işçi çalıştıran işyerlerindeki eski hükümlü çalıştırma zorunluluğunun kalkmasının etkisi olduğu düşünülmektedir.Engelli işe yerleştirmesinin düşük olmasında, engelli çalıştırma zorunluluğu bulunan işyerlerinin bu zorunluuklarını çalışan engelli işçi tescili ile sağlamalarının etkisi olduğu düşünülmektedir.
- İşe yerleşenlerin neredeyse tamamına yakını normal statüde iş arayanlardan oluşmaktadır.
- İŞKUR sistemindeki açık iş ve işe yerleştirme işlemi, il işgücü piyasasında açık iş-işsiz eşleştirme işleminin mikro ölçekte bir göstergesidir. Ancak SGK verilerine göre ildeki aylık açık iş sayıları İŞKUR'un tüm yıldaki toplam açık iş sayılarına denktir.Dolayısıyla İŞKUR açık iş sayıları ve işe yerleşenlerin sayısı oldukça azdır.
- İŞKUR Sivas İl Müdürlüğünce 2021 yılında herhangi bir yurtdışı işgücü talebi almamış ve gönderme işlemi gerçekleşmemiştir.

Tablo 10: İşsizlerin Yaş ve Cinsiyete Göre Dağılımı

		15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65 +
ERKEK	14712	776	4947	3401	1649	1241	1018	770	517	254	118	21
KADIN	15965	444	3857	3119	2021	2168	2004	1323	670	263	82	14
TOPLAM	30677	1220	8804	6520	3670	3409	3022	2093	1187	517	200	35

Kaynak: İŞKUR

- İŞKUR'a kayıtlı 30677 işsizlerin %32,7'si 15-24 genç işsiz, %33,2'si 25-34 orta yaş işsiz ve %34,1'i ileri yaş işsizlerden oluşmaktadır.
- İşsiz sayısı 20-24 yaş gurubunda zirveyi görmüş daha sonra ise kademeli olarak inişe geçmektedir. 20-24 yaş grubundaki işsiz oranı %28,7'i dir. Başka bir ifadeyler İŞKUR aracılığıyla iş arayan her üç işsizden biri genç işsizdir. Bu bilgiler ilde bir genç işsiz yoğunluğunun ve sorunun olduğunu göstermektedir. Erkek genç işsizlerde bu yoğunluk ve sorun daha fazla kendini göstermektedir. Erkek işsizlerde 29 yaş ve sonrası İŞKUR aracılığıyla iş arama oranları 15-29 yaş grubuna gör daha azdır.
- 29 yaş sonrası yaş arttıkça İŞKUR'a kayıtlı işsiz sayısı azalmaktadır.

Tablo 11: İşsizlerin Eğitim ve Cinsiyete Göre Dağılımı

	SİVAS	Okur Yazar Olmayan	Okur Yazar	İlkokul	İlköğretim	Ortaöğretim (Lise ve Dengi)	Önlisans	Lisans	Yüksek Lisans	Doktora
ERKEK	14712	68	195	36	4209	6705	1698	1731	67	3
KADIN	15965	228	456	56	5503	4933	2272	2416	99	2
TOPLAM	30677	296	651	92	9712	11638	3970	4147	166	5

Kaynak: İŞKUR

- İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin %35,1'i lise altı, %37,9'ı lise ve %27'si ise yükseköğretim mezunlarından oluşmaktadır. Bu durm İŞKUR aracılığıyla iş arayan her üç işsizden biri lise altı, biri lise ve biride yükseköğretim mezunlarından oluştuğunu göstermektedir.
- Erkek işsizlerde lise mezunu olarak iş arayan işsiz oranı %45,6'dır.

Tablo 12: Kayıtlı İşsizlerin Mesleki Dağılımı

Meslek Grubu	Erkek	Kadın	Toplam
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	969	1825	2794
Hizmet Ve Satış Elemanları	2224	2806	5030
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	6258	7573	13831
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	197	81	278
Profesyonel Meslek Mensupları	908	1343	2251
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	1630	1199	2829
Silahlı Kuvvetlerle İlgili Meslekler	10	0	10
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	1221	714	1935
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	1226	369	1595
Yöneticiler	69	55	124
Genel	14712	15965	30677

Kaynak: İŞKUR

- İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin %45,1'i nitelik gerektirmeyen mesleklerde, %16,4'ü hizmet ve satış elemanlarındaki mesleklerde, %9,2'si sanatkarlar ve ilgili işlerdeki mesleklerde, %9,1'i büro hizmetlerindeki mesleklerde, %7,3'ü profosyonel mesleklerde, %6,3'ü teknisyen, tekniker ve yardımcı profosyonel mesleklerde, %5,2 ise tesis ve makine operatörleri ve montajcıları mesleklerindeki mesleklere sahiptirler.
- Mesleki nitelik arttıkça İŞKUR'a kayıtlı işsiz sayısı azalmaktadır.
- İŞKUR' kayıtlı her iki işsizden biri nitelikli bir mesleğe sahip değildir.[21]
- İŞKUR'a kayıtlı her on beş kişiden biri ancak profosyonel ve yardımcı profosyonel mesleğe sahiptir.
- Bu bilgiler, nitelikli mesleklere sahip işsizlerin, daha az nitelikli mesleğe sahip veya nitelikli bir mesleğe sahip olmayan işsizlere göre İŞKUR'dan beklentilerinin daha az olduğunu göstermektedir. Ancak TR72 bölgesindeki işgücünün daha nitelikli ve kurumsal bir yapıya yöneldiğini daha önceki satırlarda belirtilmiştir.

[21] İŞKUR'a birden fazla meslekte iş arayan kaydı yapılabildiğinde nitelik gerektirmeyen mesleklerde bir yığılma olabilir.

Tablo 13: İşsizlik Maaşından Yararlananların İktisadi Faaliyet Kolları ve Eğitim Durumlarına Göre Sayısı

	Okur Yazar Olmayan	Okur Yazar	İlkokul	İlköğretim	Ortaöğretim (Lise ve Dengi)	Ön lisans	Lisans	Yüksek Lisans	Genel Toplam
Bilgi ve iletişim	0	0	0	2	13	3	7	0	25
Diğer hizmet faaliyetleri	0	1	0	17	31	9	6	0	64
Eğitim	0	0	0	8	15	11	61	1	96
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0	2	1	75	20	5	7	0	110
Finans ve sigorta faaliyetleri	0	0	0	4	10	9	18	1	42
Gayrimenkul faaliyetleri	1	0	0	10	13	2	4	0	30
Hanehalklarının işverenler olarak faaliyetleri	0	0	0	0	1	0	0	0	1
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	2	7	0	85	91	38	25	2	250
İmalat	2	9	0	265	233	45	41	2	597
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	2	0	0	13	17	8	14	0	54
İnşaat	5	10	4	342	166	31	33	1	592
Kamu yönetimi ve savunma;	0	0	0	2	2	0	0	0	4
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	2	3	1	129	100	29	25	0	289
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0	0	0	1	7	1	2	0	11
Madencilik ve taş ocakçılığı	1	0	0	53	32	1	6	0	93
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0	1	0	17	23	12	31	6	90
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faal.	0	0	0	7	3	0	0	0	10
Tarım, ormancılık ve balıkçılık	0	1	1	31	10	2	4	0	49
Toptan ve perakende ticaret;	3	8	0	194	278	87	53	1	624
Ulaştırma ve depolama	1	1	0	68	44	6	14	0	134
Uluslararası örgütler ve temsilciliklerinin faaliyetleri	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Genel	19	43	7	1323	1109	299	351	14	3165

Kaynak: İŞKUR

- İŞKUR'dan işsizlik maaşından yararlananların %44'ü lise altı, %35'i lise ve %21'i yükseköğretim mezunlarından oluşmaktadır. Eğitim seviyesi yükseldikçe işsizlik maaşından yararlanma sayısı düşmektedir.
- İşsizlik maaşından yararlananların %19,7'si toptan ve perakende ticaret, %19,8'u imalat, %18,7'si inşaat, %9,1'i konaklama ve yiyecek hizmetleri, %7,9'u idari ve destek hizmet faaliyeti ve %25,7'si diğer sektörlerde faaliyet gösteren işyerlerinden ayrılmışlardır.[22]Sektörel kurumsallık arttıkça işsizlik sigortasından yararlananların sayısı düşmektedir. Diğer bir ifadeyle nitelik gerektiren mesleklerde ve bu mesleklerin yer aldığı sektörlerde çalışanların işsizlik maaşı ile ilişkisi zayıftır.

[22] Bu durum il işgücü piyasasında toptan ve perakende, imalat, inşaat, konaklama ve yiyecek hizmetleri gibi sektörlerdeki işyerlerinde çalışma yaşam kalitesinin daha düşük olduğuna bir işaret olabilir. Çünkü işyeri çalışma yaşam kalitesi düştükçe işten çıkma ve çıkarılmalar daha yüksek gerçekleşecektir

Tablo 14: İşsizlerin Bekleme Sürelerine Göre Dağılımı

Bekleme Süresi	Erkek	Kadın	Toplam
30 GÜN VE AZ	902	722	1624
1- 2 AY	729	786	1515
2- 3 AY	614	758	1372
3- 4 AY	1348	3477	4825
4- 5 AY	2628	2817	5445
5- 6 AY	927	882	1809
6- 7 AY	779	589	1368
7- 8 AY	317	294	611
8- 9 AY	374	326	700
9- 10 AY	455	586	1041
10- 11 AY	513	719	1232
11- 12 AY	617	480	1097
1- 2 YIL	2618	2230	4848
2- 3 YIL	990	733	1723
3- 4 YIL	803	487	1290
4- 5 YIL	98	79	177
GENEL	14712	15965	30677

Kaynak: İŞKUR

- İŞKUR' kayıtlı işsizlerden bekleme süresi ilk beş ay boyunca artmakta olup beşinci aydan sonra kademeli olarak bir düşüş yaşanamktadır.
- İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin %48,2'sinin işsiz bekleme süresi ilk beş ayda kalanı ise ilk beş ay sonrasında gerçekleşmektedir.
- İlk beş ay işsiz bekleyenlerden sonraki en büyük işsiz yığılması 5-12 ay ve sonrasında 1-2 yıl işsiz bekleme süresinde gerçekleşmektedir.Bu bilgiler İŞKUR hizmetlerinin yürütülmesinde ilk beş ayın birinci sırada, 5-12 ayın ikinci sırada ve 1-2 yılın üçüncü sırada kritik eşik olarak değerlendirilmesi gerekmektedir.[23]
- Bir yıl içerisinde işsiz bekleyen erkeklerin oranı kadınlardan %12,5 daha azdır.1-2 yıl işsiz bekleyen kadınların sayısı işsiz bekleyen erkeklerden daha azdır. Bu bilgiler İŞKUR il işgücü arz araştırması ile yine uyuşmakta olup erkekler daha kısa sürede iş bulmalarına rağmen buldukları işte kalma süreleri daha kısadır.

[23] İŞKUR tarafından yürütülen "İşsiz Profil Envanteri Araştırması" sonucuna göre iş arayanların %66,7'si 0-6 aydır iş aradığını belirtmiştir. Bu bilgiler Kuruma gelen iş arayanların ilk altı ayda Kurum hizmetlerinden etkin ve verimli yararlanmasının önemini ortaya koymaktadır.

Tablo 15: Kamu ve Özel Sektörden Alınan Açık İşler ve İşe Yerleşenler

Meslek Grupları	Açık İş		İşe Yerleşenler					
	Özel	Kamu	Özel			Kamu		
			Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	946	0	338	490	828	0	0	0
Hizmet Ve Satış Elemanları	1347	2	816	411	1227	15	10	25
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	3010	0	1783	399	2182	92	1	93
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	5	0	2	9	11	32	0	32
Profesyonel Meslek Mensupları	479	0	167	171	338	21	4	25
Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	1345	7	1131	346	1477	45	11	56
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	335	0	84	55	139	0	0	0
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	1821	2	1175	307	1482	0	0	0
Yöneticiler	33	0	10	7	17	0	0	0
Genel	9321	11	5506	2195	7701	205	26	231

Kaynak: İŞKUR

- İŞKUR sisteminde yayınlana açık işler İl işgücü piyasasındaki açık işler hakkında büyük resimi okumak için küçük bir örnek teşkil etmesi nedeniyle önem arz etmektedir.
- Açık işlerin %32,3 nitelik gerektirmeyen mesleklerde, %19,5'i tesis ve makine operatörü ve montajcılarda, %14,5'i hizmet ve satış elemanlarında, %14,4'ü sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlarda, %10,1'i büro hizmetlerinde çalışanlardan oluşmaktadır. Profosyonel ve yardımcı profosyonel mesleklerde açık iş oranı ise toplam %5,2'dir. Başka bir ifadeyle her 100 açık işin 91'i niteliksiz veya az nitelikli meslekrde iken ancak 8'i nitelikli meslekde yer almaktadır.Bu durum İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin meslek yapısıyla birebir uyuşmaktadır. Diğer bir ifadeyle işsizler ile açık işler nitelik olarak uyuşmaktadır.
- Açık işlere paralel olarak işe yerleşenlere ait mesleki bilgiler paralellik sergilemektedir.Bu bilgiler ildeki işsizlik probleminin işsiz-açık iş nitelik uyumsuzluğu nedeniyle olmayıp, ildeki istihdam potansiyelinin yetersizliği nedeniyle oluşan açık iş azlığından kaynaklandığı söylenebilir. [24]

[24] Bu çıkarımı "işsiz profil araştırmasında" iş arayanların son bir yılda aldığı yetersiz iş teklifi oranı (%16) ve TR72 bölgesindeki işsiz sayısı ile istihdam sayısı arasındaki yüksek korelasyon (-0,71) kanıtlamaktadır.

Tablo 16: İşe Yerleşenlerin[25] Yaş ve Cinsiyete Göre Dağılımı

	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65+	Genel
Erkek	277	1297	1139	801	726	640	417	237	139	31	7	5711
Kadın	142	754	460	264	259	183	97	41	17	1	3	2221
Genel	419	2051	1599	1065	985	823	514	278	156	32	10	7932

Kaynak: İŞKUR

- İl işgücü piyasasında işe yerleşenlerin özelliklerini tanıma açısında İŞKUR sistemindeki işe yerleşenlerin nitelikleri önem arz etmektedir. İşe yerleşenlerin sayısı 29 yaşına kadar artmakta ve bu yaştan sonra kademeli olarak yaş arttıkça azalmaktadır.
- İşe yerleşenlerin %31,1'i genç yaş grubu olan 15-24 yaş grubundadir.Diğer bir ifadeyle işe yerleşen her üç kişiden biri genç işsizdir. İşe yerleşenler listesinde amacı ilkkez iş arayanları istihdam edilmesini kolaylaştırmak olan işbaşı eğitim programlarının varlığı ve %48'lik oranı gençlerin istihdamında etken olduğu düşünülmektedir.
- 29 yaş işe yerleşmede kritik sınırlardan bir olduğu göze çarpmaktadır.

Tablo 17: İşe Yerleşenlerin Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı

	Okur Yazar Olmayan	Okur Yazar	İlköğretim	Ortaöğretim (Lise ve Dengi)	Önlisans	Lisans	Yüksek Lisans	Doktora	Genel
Erkek	29	90	2585	2119	424	443	20	1	5711
Kadın	12	8	600	696	386	507	12		2221
Genel	41	98	3185	2815	810	950	32	1	7932

Kaynak: İŞKUR

- İŞKUR sisteminde yer alan işe yerleşenlerin %41,9'u lise altı, %35,5'i lise ve %22,6'sı yükseköğretim düzeyinde eğitim seviyesine sahiptir. Eğitim yükseldikçe işe yerleşen sayısı azalmaktadır. Bu durum İŞKUR sistemindeki açık işlerin niteliği ile uygun olmasına rağmen, açık işlerin yaklaşık %48'ini oluşturan işbaşı eğitim ve meslek edindirme kurslarının niteliksiz veya az nitelikli mesleklerde gerçekleştirilmesinin sonucu olabilir. Bu çıkarımı ileri sayfalarda yer alan işgücü yetiştirme programları meslek bilgileri teyit etmektedir. Bu durum ise illkez iş arayan kanaklı il işsizliğinin önlenmesi için iyi değildir.

[25] İşe yerleşenler, İŞKUR tarafından doğrudan işe yerleştirilenler ile, işbaşı eğitim programı ve meslek edindirme programları ile program sonrası işe yerleşenler ve bunların dışında işe girenlerin İŞKUR sistemine dahil edilmesinden oluşan bir yapı olduğu tahmin edilmektedir. Diğer bir ifadeyle işe yerleşenler sadece bir işgücü talebi aracılığıyla doğrudan işe yerleşenlerden oluşmamaktadır. Ayrıca işe yerleşenler listesinde engelli tescili bulunmamaktadır.

Tablo 18: İşe Yerleşenlerin Sektörel Dağılımı

Sektörler	Erkek	Kadın	Toplam
Bilgi ve iletişim	59	48	107
Diğer hizmet faaliyetleri	10	14	24
Eğitim	55	125	180
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	100	3	103
Finans ve sigorta faaliyetleri	7	5	12
Gayrimenkul faaliyetleri	5	2	7
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	586	427	1013
İmalat	1304	860	2164
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	98	76	174
İnşaat	1625	57	1682
Kamu yönetimi ve savunma; zorunlu sosyal güvenlik	46	7	53
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	541	210	751
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	18	3	21
Madencilik ve taş ocakçılığı	536	10	546
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	205	79	284
Tarım, ormancılık ve balıkçılık	22	49	71
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	335	214	549
Ulaştırma ve depolama	159	32	191
Genel	5711	2221	7932

Kaynak: İŞKUR

- İŞKUR sisteminde yer alan işe yerleşenlerin %27,3'ü imalat, %21,2'si inşaat, %12,8'i idari ve destek hizmet faaliyetleri, %9,5'i konaklama ve yiyecek hizmetleri faaliyetleri, %6,9'u toptan ve perakende hizmet faaliyetleri, %6,9'u madencilik ve taş ocakçılığı sektöründe geriye kalan %15,5 diğer sektörlerde yer almaktadır. Bu oranlar SGK işyeri listesindeki yer alan işyerlerinin sektörel dağılım ile yüksek paralellik göstermektedir.
- Erkekler, inşaat, madencilik ve taş ocakçılık ve ulaştırma ve depolama sektöründe başta olmak üzere tüm sektörlerde ağırlıklı olarak işe yerleşenlerdir. Kadınlar, imalat ve idari destek hizmetleri sektöründeki işe yerleşme oranı diğer sektörlere göre oldukça yüksektir. İşbaşı eğitim programlarının kadınların imalat sektöründeki işe yerleşme oranlarını arttırdığı söylenebilir.

Tablo 19: Özel Sektör Bazında Açılan-Kapanan İşyerlerinin Sayısı

	KURULAN				TASFİYE			KAPANAN				
	ŞİRKET	KOOP.	GERÇEK KİŞİ İŞLETMESİ	TOPLAM	ŞİRKET	KOOP.	TOPLAM	ŞİRKET	KOOP.	GERÇEK KİŞİ İŞLETMESİ	TOPLAM	NET
2021[26]	284	12	86	382	42	2	44	37	7	59	103	279
2020	286	25	99	410	53	6	59	71	6	117	194	216
2019	238	9	63	310	52	11	63	49	6	65	120	190
2018	292	11	111	414	49	4	53	37	5	108	150	264
2017	250	6	179	435	23	3	26	47	8	93	148	287
2016	231	8	168	407	41	12	53	32	5	111	148	259
2015	242	3	168	413	29	11	40	28	8	99	135	278
2014	186	8	339	533	31	12	43	42	16	162	220	313
2013	150	12	298	460	52	16	68	26	17	114	157	303
2012	136	8	278	422	46	19	65	37	23	97	157	265
2011	198	6	295	499	49	36	85	29	18	124	171	328
2010	224	8	204	436	41	26	67	20	19	97	136	300

Kaynak: TOBB

- Yıllar itibariyle kurulan toplam işyer sayısı artış-azalış seyri izlemiş olmakla beraber dikkate değer bir artış ve azalış gerçekleşmemiştir.2010 yılına göre 2020 yılında kurulan gerçek kişi işletmesi sayısı yaklaşık %50 azalmış olup bu azalışın bir önemli bir kısmı şirket sayısına diğer bir kısmıda kooperatif sayısına artış olarak yansımıştır. Bu durum il işgücü piyasasındaki işyerlerinin daha büyük ölçekte bir yapıya bürüneceğinin bir ölçekte göstergesidir.
- Yıllar itibariyle kapanan toplam işyeri sayısıda kurulan işyeri sayısı gibi artış-azalış seyri izlemiş olmakla bereber belirgin bir artış-azalış gerçekleşmemiştir. 2010 yılına göre 2020 yılında kapaan işyeri sayısı yaklaşık 3,5 kat artmış olup bu artışın bir kısmı kapanan kooperatif sayısına artış olarak yansımıştır. Kurulan şirket sayısındaki artışa paralel olarak şirketler kapanmaktadır.
- Net işyeri sayısı da artış-azalış seyri izlemesine rağmen dikkate değer yüksek bir artış veya azalış gerçekleşmemiştir. Bu durum piyasanın olağan seyrinde artıp azaldığını ancak giderek ölçeği büyük işyerleri ile yapılandığını göstermektedir.

[26] 2021 Yılı Ocak-Kasım Dönemine ait olup henüz 2021 Aralık ayı verisi TOBB tarafından yayınlanmamıştır.

Tablo 20: İŞKUR İl Müdürlüğünün İlde İşe Yerleşenler Üzerindeki Etki Oranı,2021[27]

Aylar	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Toplam
İşe Yerleştirme Sayısı[28]	4122	4000	6132	9724	7151	8749	7305	8916	9257	8096	*	*	73452
Kurum Tarafından İşe Yerleşenlerin Sayısı	374	335	1290	509	285	632	506	754	886	639	727	764	6210
Genel Etki Oranı	9,1%	8,4%	21,0%	5,2%	4,0%	7,2%	6,9%	8,5%	9,6%	7,9%	*	*	8,5%
Kurslardan İşe Yerleştirilenler	115	108	978	107	105	156	122	226	162	313	416	504	3312
Kursların Etki Oranı	2,8%	2,7%	15,9%	1,1%	1,5%	1,8%	1,7%	2,5%	1,8%	3,9%	*	*	4,5%

Kaynak: SGK, İŞKUR
*2021yılı Kasım ve Aralık SGK verileri elde edilmemiştir.

- 2021 yılı aylık SGK işe yerleştirme sayılarına göre aylık ortalama 7345 kişi işe yerleşmektedir. Bu sayıya kayıt dışı istihdam dahil değildir.Kayıt dışı istihdam ile 2021 yılında aylık ortalama 10.000 kişinin Sivas İlinde işe yerleştiği tahmin edilmektedir.
- İŞKUR sisteminde işe yerleşenlerin sayısı 2021(Ocak-Ekim) döneminde 6210 olup, İŞKUR genel etki oranı %8,5'dur. Aylık etki oranları ise genel etki oranına göre farklıllık arz etmektedir. Bu bilgiler İŞKUR'un il işgücü piyasasındaki işe yerleşenler üzerindeki etkisinin %10'u geçmediğini göstermektedir. İŞKUR tarafından hazırlanacak bir eylem planına göre yıllara göre kademeli olarak etki oranını yükseltmesi önem arz etmektedir.
- 2021 Ocak-Ekim döneminde İŞKUR sisteminde yer alan işe yerleşenlerin %53,3'ü işbaşı eğitim program ve istihdam garantili kurslar gibi işgücü yetiştirme programlarından işe yerleşmişlerdir. Bu durum İŞKUR'un etkinliğinin en az yarısının istihdam sübvansiyonları ile sağladığını göstermektedir. Burada önemli olan husus istihdam sübvansiyonlarının amaca uygunluk yönünden etkinliğinin ve faydasının ortaya konmasıdır. Bir istihdam sübvansiyonu başarılı bir şekilde yürütülmesine rağmen etkin ve faydalı değilse kamu yararı sağlanamayacaktır. Bu bağlamda İŞKUR'un tüm hizmetlerinin etkinliğinin ve faydasının ölçülmesi önem arz etmetekdir.

[27] Özel sektör İŞKUR tarafından işe yerleşenlerin verisi asıl olan SGK verileri ile uyuşmadığı için SGK verileri kullanılmıştır.
[28] Özel sektör işe yerleştirme sayılarına, özel sektördeki" geçici, devamlı ve mevsimlik" işyerlerindeki "mecburi ve sosyal güvenlik destek primi ödenen" sigortalılardan "ilk ve tekrar tescil" edilenlerin toplamından ulaşılmıştır.

3.BÖLÜM

EĞİTİM

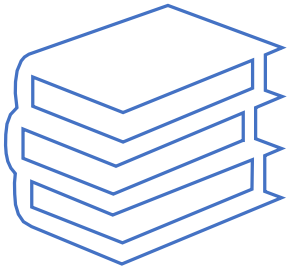

Genel, Mesleki, Teknik Ortaöğretim
Yüksek Öğretim

Tablo 21: Genel, Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Verileri, 2014-2020[29]

İlköğretim				Ortaöğretim							Ortaöğretim[30]			
Mezuniyet Yılı	Mezun Sayısı			Kayıt Yılı	Yeni Kayıt Sayısı			Fark			Mezuniyet Yılı	Mezun Sayısı		
	Kadın	Erkek	Toplam		Kadın	Erkek	Toplam	Kadın	Erkek	Toplam		Kadın	Erkek	Toplam
2019-2020	6297	6391	12688	**2020-2021**	5685	5914	11599	612	477	1089	**2019-2020**	4689	4522	9211
2018-2019	4685	4765	9450	**2019-2020**	4169	4320	8489	516	445	961	**2018-2019**	4418	4083	8501
2017-2018	4617	4612	9229	**2018-2019**	4111	4642	8753	506	-30	476	**2017-2018**	4327	4410	8737
2016-2017	4757	4981	9738	**2017-2018**	4285	4677	8962	472	304	776	**2016-2017**	4297	3997	8294
2015-2016	4787	4842	9629	**2016-2017**	4374	4585	8959	413	257	670	**2015-2016**	4280	4038	8318
2014-2015	5670	5390	11060	**2015-2016**	4493	4658	9151	1177	732	1909	**2014-2015**	4154	4243	8397

Kaynak: MEB

- 2014-2015 döneminde11 binli seviyelerde olan ilköğretim mezun sayısı 2015-2018 döneminde 9 binli seviyelere gerilemiş ve 2019-2020 döneminde yaklaşık dörtte bir artış ile 12 binli seviyelere gelmiştir. 2014-2019 döneminde 8 binli seviyelerde olan ortaöğretim mezun sayısı da 2019-2020 döneminde yaklaşık onda bir artış ile 9 binli seviyelere gelmiştir.
- 2015-2019 döneminde8 binli seviyelerde olan ortaöğretime yeni kayıt sayısı yine 2019-2020 döneminde yaklaşık dörtte bir artış ile 11 binli seviyelere yükselmiştir.
- İlköğretimden mezun olup ortaöğretime kayıt yaptırmayanların sayısı 2014-2015 döneminde göre 2019-2020 döneminde yarı seviyelere inmiştir. Bu iniş çocuk işçiliğinin ve kayıt dışı istihdamın önlenmesi açısından çok önemlidir.Bu bilgiler ilköğretimden liseye geçiş döneminde işgücü piyasasına girişin yok denecek kadar az olduğunu göstermektedir.
- Ortaöğretimden 2019-2020 döneminde 9211 kişi mezun olmuştur, bu mezunların bir kısmı eğitime hayatına devam ederken, diğer bir kısmı çeşitli nedenlerle işgücüne dahil olmayacak olup kalan kısım ise ilkkez iş arayan olarak işgücüne istihdam edilerek veya işsiz olarak dahil edilecektir. Mezun takip sistemi ile işgücüne dahil olanların tespit edilerek istihdam edilmelerinin kolaylaştırılması gerekmektedir.[31]

[29] 2021 yılı verileri MEB tarafından yayınlanmamıştır.
[30] Ortaöğretim mezunlarından kaçının yükseköğretime devam ettiğine dair bilgi bulunmamaktadır.
[31] İl işgücü arz araştırması sonuçlarına göre ilk kez iş arayanların ancak %20'si bir yıl içerisinde ve %10'u altı ay içerisinde iş bulmaktadır. İstihdamları oldukça zor ve zaman almaktadır. Bu bağlamda hem ortaöğretim hem de yükseköğretim mezunları için, mezun takip sisteminin oluşturulması gerekmektedir.

Tablo 22: Bölümler İtibarıyla Yüksek Okulda Kayıtlı ve Mezun Öğrenci Sayısı, 2010-2021

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
OKUYAN	28354	34103	38818	42971	46225	49664	51452	53644	53348	48696	45100	41227
MEZUN	6210	4933	6568	6734	8623	8516	9055	9486	7760	8790	10508	9684
TOPLAM	34564	39036	45386	49705	54848	58180	60507	63130	61108	57486	55608	50911

Kaynak: SCÜ- https://www.cumhuriyet.edu.tr/ogrenci/yillara-gore-ogrenci-sayilari

- 2010-2021 döneminde Sivas Cumhuriyet Üniversitesinde hem okuyan hem de mezun olan öğrenci sayısı artış göstermiştir. 2010 yılında 28354 olan okuyna öğrenci sayısı %45,4 artış göstererek 41227 seviyesine yine 2010 yılında 6210 olan mezun sayısı %55,9 artış göstererek 9684 seviyesine gelmiştir.
- 2017 yılında 63130 seviyesi ile en yüksek öğrenci sayısına ulaşılmış olup bu yıldan sonra öğrenci sayısı kademeli olarak düşer 2021 yılında 50911 seviyesine gerilemiştir.
- 2021 yılında yaklaşık 10 bin öğrenci kayıt yaptırmıştır. Üniversiteden mezun öğrenci sayısında 2013 yılı sonrası olağanüstü bir değişim olmadığından 2013-2021 dönemindeki öğrenci sayısındaki azalmanın yeni kayıtlı öğrenci sayısında meydana gelen azalıştan olduğu söylenbilir.
- Sivas Cumhuriyet Üniversitesinden mezun öğrencilerin sayısı il işgücü piyasasına dahil olacak yükseköğretim mezunlarınında sayısını bri ölçekte ortaya koyacaktır.[32] Bu noktada öğrenci mezun kayıt sisteminin uygulanması ve İŞKUR sistemine entegre edilmesi önem kazanmaktadır.Mezun öğrencilerin henüz iş hayatına girmeden "yükseköğretim mezunlarına yönelik ilkkez iş arayan danışmanlık hizmeti" alması, iş hayatında karşılacakları olumsuzlukları en az indirmek için önem kazanmaktadır.

[32] SCÜ'de okuyan öğrencilerin bir kısmı Sivas ili dışından Sivas İline okumak için gelen öğrencilerden oluşmaktadır.

Tablo 23:Fakülte,Yüksekokul itibariyle Mezun ve Yeni Kayıt Sayısı, 2021-2022

Mezun				Yeni Kayıt			
Fakülte / Yüksekokul / Meslekyüksek Okulu	**Kadın**	**Erkek**	**Genel Toplam**	**Fakülte / Yüksekokul / Meslekyüksek Okulu**	**Kadın**	**Erkek**	**Genel Toplam**
Beden Eğitimi Ve Spor Yo.	37	52	89	Beden Eğitimi Ve Spor Yo.			
Cumhuriyet Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu	357	327	684	Cumhuriyet Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu	576	629	1205
Diş Hekimliği Fakültesi	56	52	108	Diş Hekimliği Fakültesi	87	65	152
Divriği Nuri Demirağ Myo	14	9	23	Divriği Nuri Demirağ Myo	25	120	145
Eczacılık Fakültesi	39	19	58	Eczacılık Fakültesi	87	39	126
Edebiyat Fakültesi	761	335	1096	Edebiyat Fakültesi	588	295	883
Eğitim Fakültesi	417	156	573	Eğitim Fakültesi	394	157	551
Fen Fakültesi	104	29	133	Fen Fakültesi	112	108	220
Gemerek Myo	14	11	25	Gemerek Myo	69	35	104
Gürün Myo	35	25	60	Gürün Myo	90	45	135
Güzel Sanatlar Fakültesi	20	21	41	Mimarlık Güzel Sanatlar Ve Tasarım Fakültesi	76	70	146
Hafik Kamer Örnek Myo	74	48	122	Hafik Kamer Örnek Myo	94	95	189
İktisadi Ve İdari Bilimler Fakültesi	434	453	887	İktisadi Ve İdari Bilimler Fakültesi	106	236	342
İlahiyat Fakültesi	756	451	1207	İlahiyat Fakültesi	476	284	760
İletişim Fakültesi	101	93	194	İletişim Fakültesi	110	115	225
İmranlı Myo	11	30	41	İmranlı Myo	23	57	80
Kangal Myo	27	17	44	Kangal Myo	38	75	113
Koyulhisar Myo	17	44	61	Koyulhisar Myo	26	71	97
Mimarlık Fakültesi	40	34	74	Mimarlık Fakültesi		1	1
Mühendislik Fakültesi	227	734	961	Mühendislik Fakültesi	102	438	540
Sağlık Bilimleri Fakültesi	309	70	379	Sağlık Bilimleri Fakültesi	472	129	601
Sağlık Hizmetleri Myo	945	328	1273	Sağlık Hizmetleri Myo	757	386	1143
Sivas Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu	94	273	367	Sivas Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu	136	599	735
Suşehri Sağlık Yüksekokulu	85	45	130	Suşehri Sağlık Yüksekokulu	82	49	131
Suşehri Timur Karabal Myo	58	9	67	Suşehri Timur Karabal Myo	92	34	126
Şarkışla Aşık Veysel Myo	118	73	191	Şarkışla Aşık Veysel Myo	159	112	271
Teknoloji Fakültesi	8	135	143	Teknoloji Fakültesi	3	58	61
Tıp Fakültesi	97	101	198	Tıp Fakültesi	143	127	270
Turizm Fakültesi	3	10	13	Turizm Fakültesi	54	39	93
Turizm İşletmeciliği Ve Otelcilik Yüksekokulu	48	44	92	Turizm İşletmeciliği Ve Otelcilik Yüksekokulu			
Veteriner Fakültesi	26	48	74	Veteriner Fakültesi	48	71	119
Yıldızeli Myo	140	52	192	Yıldızeli Myo	162	85	247
Zara Ahmet Çuhadaroğlu Myo	19	17	36	Zara Ahmet Çuhadaroğlu Myo	14	36	50
Zara Veysel Dursun Uy.Bil.Y.O.	62	31	93	Zara Veysel Dursun Uy.Bil.Y.O.	2		2
GENEL	5553	4176	9729	Spor Bilimleri Fakültesi	47	77	124
				Şarkışla Uygulamalı Bil.Yo	3	17	20
				GENEL	5253	4754	10007

Kaynak: SCÜ

4.BÖLÜM

İL İSTİHDAM VE MESLEKİ EĞİTİM KURULU ÇALIŞMALARI

Genel, Mesleki, Teknik Ortaöğretim
Yüksek Öğretim

4. İL İSTİHDAM VE MESLEKİ EĞİTİM KURULU ÇALIŞMALARI

4.1 Kurul Kararları

Tablo 24-a: Kurul Kararlarına İlişkin Bilgiler

Toplantı Türü	Karar No	Sorumlu Kuruluş	İş Birliği Kuruluş	Başlangıç Tarihi	Bitiş Tarihi	Açıklama	Gerçekleşme Durumu
1.OLAĞAN	1/1	Çalışma ve İş Kurumu	Çalışma ve İş Kurumu	1.01.2020	31.12.2020	2020 yılı İl İstihdam ve Meslek Eğitim Kurulu Faaliyet Raporunun uygun olduğuna	Gerçekleşti
1.OLAĞAN	1/2	Çalışma ve İş Kurumu	Çalışma ve İş Kurumu	1.01.2021	31.12.2021	2021 yılı Sivas Yıllık İşgücü Eğitim planının uygun olduğuna	Devam Ediyor
1.OLAĞAN	1/3	Milli Eğitim, Çalışma ve İş Kurumu	Milli Eğitim, Çalışma ve İş Kurumu	1.10.2020	31.12.2020	Sivas Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü Ekim- Aralık 2020 faaliyetlerinin uygun olduğuna	Gerçekleşti
1.OLAĞAN	1/4	Çalışma ve İş Kurumu	Çalışma ve İş Kurumu	1.10.2021	31.12.2021	İl İstihdam ve Meslek Eğitim alt Kurulu olan Denetim Kurulu tarafından Ekim-Aralık 2020 aylarında yapılan denetim raporunun uygun olduğuna	Gerçekleşti
1.OLAĞAN	1/5	Milli Eğitim, Çalışma ve İş Kurumu	Milli Eğitim, Çalışma ve İş Kurumu	1.10.2020	31.12.2020	2021 yılı İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Denetleme Kurulu üyelerinin uygun olduğuna; Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü İl Milli Eğitim Müdürlüğü 1.Asil İlhami ÇİĞDEM 1. Asil Seyit DEMİR 2.Asil Muhittin VURAL 2. Asil Engin BAŞEL 1.Yedek Çetin DURAN 1. Yedek Bahadır ERGOVANLI 2.Yedek Murat ALTAÇ 2. Yedek Turgut AKGÜN	Gerçekleşti
1.OLAĞAN	1/6	Milli Eğitim	Milli Eğitim	1.01.2021	31.01.2021	İl Milli Eğitim Müdürlüğünün talebi üzerine, Karşıyaka Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi bünyesinde bulunan; - Anadolu Meslek Program türünde Güzellik ve Saç Bakım Hizmetleri, - El Sanatları Teknolojileri Alanlarının kapatılmasının uygun olduğuna	Gerçekleşti
2.OLAĞAN	2/1	Çalışma ve İş Kurumu	Çalışma ve İş Kurumu	1.01.2021	31.03.2021	Sivas Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü Ocak- Mart 2021 faaliyetlerinin uygun olduğuna	Gerçekleşti
2.OLAĞAN	2/2	Milli Eğitim, Çalışma ve İş Kurumu	Milli Eğitim, Çalışma ve İş Kurumu	1.01.2021	31.03.2021	İl İstihdam ve Mesleki Eğitim alt Kurulu olan Denetim Kurulu tarafından Ocak-Mart 2021 aylarında yapılan denetim raporlarının uygun olduğuna	Gerçekleşti
2.OLAĞAN	2/3	Çalışma ve İş Kurumu	Çalışma ve İş Kurumu	1.01.2021	1.04.2021	Kendi İşlerini Kurma Projeleri? kapsamında hibe desteğine elektronik ortamda (E-Devlet) başvuru yapan engellilere ait projelerin uygun olduğuna ÖMER AKTAŞ BÜYÜKBAŞ HAYVAN YETİŞTİRİCİLİĞİ AYFER PARLAK YÖRESEL YEMEKLER HAKAN GÜRCOĞLU KASAP RESTORAN FATMA DELEN BÜYÜKBAŞ HAYVANCILIK AHMET TURAN KAYMAZ ET VE SÜT ÜRÜNLERİ SATIŞI OLCAY DEVECİ KÜLTÜR MANTARI İMALATI FATMA ÇETİN BÜYÜKBAŞ HAYVANCILIK	Gerçekleşti
2.OLAĞAN	2/4	Çalışma ve İş Kurumu	Çalışma ve İş Kurumu	1.01.2022	1.04.2022	Sosyal yardım faydalanıcıları arasından Mesleki Eğitim Kurslarına katılmak üzere kişilerin belirlenmesi için Sosyal Yardım ve Dayanışma Vakfına yazı yazılması	

2.OLAĞAN	2/5	Çalışma ve İş Kurumu	Çalışma ve İş Kurumu	1.04.2021	27.04.2021	2021 yılı Sivas Yıllık İşgücü Eğitim Planına aşağıda belirtilen mesleklerin eklenmesinin uygun olduğuna Ahşap Yakmacı El Nakışçısı Trikotajcı /Endüstriyel Örmeci Arıcılık Teknikeri Isparta Halı Dokumacısı Yatak Odası Tekstili Hazırlama Elemanı Bakır İşleme ve Süslemecisi Kadın Dış Giysileri Dikim Elemanı Peynir İmal İşçisi Bünyan Halı Dokumacısı Kâğıt Rölyef Yapımcısı Çoban Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan)	Devam Ediyor
2.OLAĞAN	2/6	Çalışma ve İş Kurumu	Üniversite	1.01.2021	27.04.2021	İl İstihdam Yürütme Kurulunda Cumhuriyet Üniversitesini temsilen görevli İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Halis Başel' in Yürütme Kurulundaki görevinden istifası üzerine yerine İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Utku ERDAYI' nın görevlendirilmesinin uygun olduğuna	Gerçekleşti
2.OLAĞAN	2/7	Milli Eğitim	Milli Eğitim	1.01.2021	27.04.2021	İlimiz Kangal İlçe Milli Eğitim Müdürlüğünün talebi üzerine, Kangal Ayşe Nuriye Taşbaşı Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi bünyesinde Anadolu Meslek Program türünde; - Mobilya ve İç Mekân Tasarımı Teknolojisi Alanı ve İç Mekân Mobilya Teknolojisi dalının açılması Muhasebe ve Finansman Alanının kapatılmasının uygun olduğuna	Gerçekleşti
3.OLAĞAN	3/1	Çalışma ve İş Kurumu	Çalışma ve İş Kurumu	1.04.2021	30.06.2021	Sivas Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü Nisan Haziran 2021 faaliyetlerinin uygun olduğuna	Gerçekleşti
3.OLAĞAN	3/2	Milli Eğitim, Çalışma ve İş Kurumu	Milli Eğitim, Çalışma ve İş Kurumu	1.04.2021	30.06.2021	İl İstihdam ve Mesleki Eğitim alt Kurulu olan Denetim Kurulu tarafından Nisan Haziran 2021 aylarında yapılan denetim raporlarının uygun olduğuna	Gerçekleşti
3.OLAĞAN	3/3	Çalışma ve İş Kurumu	Çalışma ve İş Kurumu	1.07.2021	26.07.2021	Tarımsal alandaki teşvik ve hibe desteklerinin daha geniş kitlelere duyurulmak üzere tanıtım faaliyetlerinin yürütülmesine,	Gerçekleşti
3.OLAĞAN	3/4	Çalışma ve İş Kurumu, Kadın STK	Çalışma ve İş Kurumu, Kadın STK	1.01.2021	31.12.2021	Kadın İstihdamının artırılmasına yönelik mevcut veriler ışığında gerekli analizlerin yapılarak çözüm önerilerinin hazırlanmasına,	Devam Ediyor
3.OLAĞAN	3/5	Çalışma ve İş Kurumu	Çalışma ve İş Kurumu	1.01.2021	31.07.2021	2021 yılı Sivas Yıllık İşgücü Eğitim Planına aşağıda belirtilen mesleklerin eklenmesinin uygun olduğuna, Sıra Meslek Sıra Meslek 1 Ağaç Oymacısı/Ahşap Oymacısı 10 Ev Tekstili Ürünleri Hazırlama Elemanı 2 Ahşap Tornacısı 11 Kadın Temel Etek Dikişçisi 3 Ahşap Yakmacı 12 Kağıt Rölyef Yapımcısı 4 Aşçı Yardımcısı 13 Pasta Yapım Ve Sunum Elemanı 5 Aşçı Yardımcısı 14 Peynir İmal İşçisi 6 Bakır İşleme ve Süslemecisi 15 Saç Bakım Ve Yapım Elemanı 7 Bıçak İmal İşçisi 16 Telkari Ustası 8 Bünyan Halı Dokumacısı 17 Yatak Odası Tekstili Hazırlama Elemanı 9 Çilek Yetiştiricisi 18 Yöresel Kilim Dokuyucusu	Gerçekleşti

3.OLAĞAN	3/6	Çalışma ve İş Kurumu	Çalışma ve İş Kurumu	1.07.2021	31.07.2021	2021/3 Proje Döneminde elektronik ortamda başvuru yapan engelli ve eski hükümlülerin kendi işlerini kurmalarına yönelik projelerinin aşağıda belirtilen Kurul görüşleri doğrultusunda ilgili komisyona gönderilmesine; Proje Dönemi Durum T.C. Kimlik No Adı Soyadı Projenin Adı İİMEK Görüşü 2021/3 Engelli Fahrettin DELİSER Gıda Ürünlerinin Ticareti Uygun Görüşle İlgili Komisyona Sunulmasına 2021/3 Engelli Ömer AKTAŞ Büyükbaş Hayvan Yetiştiriciliği Uygun Görüşle İlgili Komisyona Sunulmasına 2021/3 Engelli Nazife ÖZTÜRK Hazır Giyim Satışı Uygun Görüşle İlgili Komisyona Sunulmasına 2021/3 Engelli Burak SEYHAN Uydu Sistemleri Ve Güvenlik Kamera Kurulum Montajı Uygun Görüşle İlgili Komisyona Sunulmasına 2021/3 Engelli Resul IŞIK Süt Ve Süt Ürünleri İmalatı Uygun Görüşle İlgili Komisyona Sunulmasına 2021/3 Engelli Nurten ALKAN Büyükbaş Hayvancılık Uygun Görüşle İlgili Komisyona Sunulmasına 2021/3 Engelli Mehmet EREN Oto Kuaförü Uygun Görüşle İlgili Komisyona Sunulmasına 2021/4 Eski Hükümlü Serkan REİSOĞLU İnternet Kafe Hüküm Giydiği Ceza Maddelerinden Dolayı Olumsuz Görüşle İlgili Komisyona Sunulmasına	Gerçekleşti
4.OLAĞAN	4/1	Çalışma ve İş Kurumu	Çalışma ve İş Kurumu	1.07.2021	30.09.2021	Sivas Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü Temmuz- Eylül 2021 faaliyetlerinin uygun olduğuna	Gerçekleşti
4.OLAĞAN	4/2	Milli Eğitim, Çalışma ve İş Kurumu	Milli Eğitim, Çalışma ve İş Kurumu	1.07.2021	30.09.2021	İl İstihdam ve Mesleki Eğitim alt Kurulu olan Denetim Kurulu tarafından Temmuz- Eylül 2021 aylarında yapılan denetim raporlarının uygun olduğuna,	Gerçekleşti
4.OLAĞAN	4/3	Çalışma ve İş Kurumu	Çalışma ve İş Kurumu	1.07.2021	31.12.2021	2021 yılı Sivas Yıllık İşgücü Eğitim Planına aşağıda belirtilen mesleklerin eklenmesinin ve kursiyer sayılarının güncellenmesinin uygun olduğuna, SIRA MESLEK KURSİYER SAYISI 1 Ahşap Yakmacı 30 2 Bıçak İmal İşçisi 15 3 Bünyan Halı Dokumacısı 15 4 Çağrı Merkezi Elemanı 25 5 El Nakışçısı 30 6 Ev Tekstili Ürünleri Hazırlama Elemanı 20 7 Gümüş Takı İşlemecisi 15 8 Halı Dokuyucu (El Tezgâhı) 15 9 Kadın Giyim Modelist Yardımcısı 30 10 Kâğıt Rölyef Yapımcısı 15 11 Pasta Yapım Ve Sunum Elemanı 15 12 Saça Geçici ve Kalıcı Şekil Verme Teknikleri Uygulayıcısı 15 13 Yatak Odası Tekstili Hazırlama Elemanı 30	Devam Ediyor
4.OLAĞAN	4/4	Çalışma ve İş Kurumu	Çalışma ve İş Kurumu	1.01.2021	31.12.2021	Çocuk İşçiliğinin önlenmesine yönelik faaliyetlerin arttırılarak koordineli bir şekilde yürütülmesinin uygun olduğuna,	Kısmen Gerçekleşti
4.OLAĞAN	4/5	Çalışma ve İş Kurumu	Çalışma ve İş Kurumu	1.01.2021	1.09.2021	İşsiz Profil Envanteri Araştırmasına benzer işgücü piyasası araştırmalarının yapılarak mevcut istihdam durumunun analiz edilmesi ve araştırma sonuçlarının Kurul üyelerinin bilgisine sunulması,	Gerçekleşti
1.OLAĞANÜSTÜ	1.1	Üniversite	Üniversite	11.06.2021	11.07.2021	Cumhurbaşkanlığı kariyer kapısı platformu üzerinden elektronik ortamda alınan 2020 -2021 yılı eğitim öğretim yılı zorunlu yaz stajı başvurularının bazı üniversitelerce duyurunun geç yapılması sonucunda yetersiz kalması nedeniyle sadece 2021 yılı zorunlu yaz staj döneminde Sivas ikametli öğrenciler için cumhurbaşkanlığı kariyer kapısı platformu dışında elden alınmasının uygun olduğuna oy birliği ile karar verilmiştir.	Gerçekleşti

Kaynak: İİMEK-Sekretarya

Tablo 24-b: Kurul Kararlarına İlişkin Bilgiler

KARAR TÜRÜ	KARAR SAYISI	KARAR ORANI
ARAŞTIRMA/ANALİZ (İşsizlik ve İstihdam Hakkında)	1	4%
ATAMA (Yürütme ve Denetim Kurulu)	2	8%
DİĞER (Çocuk işçiliği, tarım teşviki, zorunlu staj)	4	16%
ENGELLİ/ESKİ HÜKÜMLÜ PROJE	2	8%
İŞGÜCÜ YETİŞTİRME (Yıllık İşgücü Eğitim Planına Ekleme Yapılması)	4	16%
MEB (Milli Eğitime Bağlı Okullarda Bölüm Açılması ve Kapatılması)	2	8%
UYGUNLUK (Faaliyet Raporu, İşgücü Yetiştirme Planı, Denetim Raporu, İŞKUR Faaliyeti)	10	40%
GENEL	25	100%

Kaynak: İİMEK-Sekretarya

- İl istihdam ve Mesleki Eğitim Kurulu tarafından dört olağan ve bir olağanüstü toplantı düzenlenmiştir.
- Olağan ve olağanüstü toplantılar sonucunda toplam 25 karar alınmıştır.
- Alınan kararların %84'ü İİMEK'in doğrudan faaliyet alanı ile ilişkili iken %16'sı çocuk işçiliği, tarım da teşvik ve zorunlu staj gibi konulardan oluşmaktadır.
- İİMEK'in doğrudan faaliyet alanı ile ilişkili kararların %89'u doğrudan İŞKUR ile ilişkili iken %10'u dorğudan İl Milli Eğitim Müdürlüğü ile ilişkilidir.
- İİMEK'in doğrudan faaliyet alanı ile ilgili kararlarda ağrılık ile Kurul faaliyetlerinin yürütülmesine ilişkin uygunluk verilmesi ile ilişkilidir.Uygunluk kararlarını sırası ile işgücü yetiştirme programlarına ilişkin kararlar, engelli/eski hükümlü projeleri, Milli Eğitime bağlı okullarda bölüm açılması ve Kapatılması, yürütme ve denetim kuruluna üye atanması/çıkarılması kararları takip etmektedir.
- İl işsizliğinin azaltılması, işsiz kalma sürelerinin kısaltılması, istihdamın arttırılması, istihdam sürelerinin ve çalışma yaşam kalitesinin arttırılması için sorunun araştırılarak tespit edilmesi ve istihdam politikası ile somutlaştırılmsaı ise araştırma/analiz faaliyetleri ile mümkündür. Bu noktada İİMEK'in araştırma ve analiz faaliyetlerine yönelik kararlar alması büyük önem arz etmektedir.

4.2 Kurslar[33]

Tablo 25- a: Genel Kurs Listesi

GENEL KURS LİSTESİ							
		Katılan Kursiyer Sayısı			İşe Yerleştirilen Kursiyer Sayısı		
Kurs	Açılan Kurs Sayısı	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
İŞBAŞI EĞİTİM PROGRAMI	419	1474	1237	2711	627	509	1136
MEK-İSTİHDAM GARANTİLİ	5	16	176	192	4	45	49
MEK-İSTİHDAM GARANTİSİZ	27	21	420	441	0	0	0
MEK-ÖZEL POLİTİKA	31	63	467	530	0	0	0
ENGELLİ	0	0	0	0	0	0	0
ESKİ HÜKÜMLÜ	0	0	0	0	0	0	0
TOPLAM	482	1574	2300	3874	631	554	1185
TYP	22	418	186	604	418	186	604

Kaynak: İŞKUR

- 2021 yılı Ocak-Aralık döneminde İŞKUR tarafından 482 işgücü yetiştirme kursu düzenlenmiş olup kurslara toplam 3874 kursiyer katılmıştır.Kurslara katılanların 1185'i işe yerleştirilmiştir. 2021 yılı içerisinde engelli ve eski hükümlü programı düzenlenmemiştir.
- İşgücü yetiştirme kurslarında işe yerleştirme genel oranı %30,6 olup, erkeklerin işe yerleştirme oranı %40, kadınların işe yerleştirilme oranı ise %24'tür. Erkeklerin işgücü yetiştirme programı ile işe yerlerşme oranı kadınlardan %16 fazladır. Devam eden işbaşı eğitim programı ve istihdam garantili progrmların sonlanması ile istihdam başarı oranı iki kata çıkması beklenmektedir.
- İşbaşı eğitim programlarındaki toplam işe yerleştirme oranı %41,9'dur. Erkekler için bu oran %42,5 kadınlar için ise %41,1'dir.Devam eden progrmların sonlanması ile istihdam başarı oranı iki kata çıkması beklenmektedir.
- İstihdam garantili programlarda toplam işe yerlerştirme oranı %25,5'dur.
- İstihdam garantisiz ve özel politika kapsamındaki programlar toplam işgücü yetiştirme programları içerisindeki oranı %25'dir. Bu programların varlığı işgücü yetiştirme programlarının istihdamla neticelenmesine engel teşkil etmekte ve istihdam oranlarını düşürmektedir.

[33] Kurslara ilişkin veriler 01.01.2021-31.12.2021 tarihinde açılan kurslardan devam eden ve sona eren kurslara aittir. Bu tarih aralığındaki kurs bilgileri dahil edilmemiştir. Veriler İŞKUR sisteminden çekilmiştir.

Tablo 2-b: İşbaşı Eğitim Programları

İŞBAŞI EĞİTİM PROGRAMLARI							
		Katılan Kursiyer Sayısı			İşe Yerleştirilen Kursiyer Sayısı		
Kurs	Açılan Kurs Sayısı	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
Ahşap Kapı İmalatçısı	1	5	0	5	0	0	0
Ahşap Montaj Elemanı	11	40	0	40	11	0	11
Akaryakıt İstasyon Sorumlusu	2	4	0	4	3	0	3
Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)	8	13	0	13	9	0	9
Akümülatör (Akü) İmal İşçisi	1	15	0	15	0	0	0
Alçı Sıva Uygulayıcısı	1	1	0	1	1	0	1
Ambar/Depo Görevlisi	2	2	0	2	2	0	2
Antrenör	1	0	1	1	0	0	0
Araç Kabul Görevlisi	1	0	1	1	0	1	1
ARGE Elemanı	1	1	0	1	1	0	1
Aşçı	1	0	1	1	0	1	1
Aşçı Yardımcısı	5	3	5	8	0	3	3
Bahçe Bakım Elemanı(Park Bahçe ve Koruların Bakımı)	1	42	0	42	32	0	32
Bahçıvan	1	1	0	1	1	0	1
Bekçi	1	1	0	1	1	0	1
Bilet Satış Elemanı (Gişe/banko)	1	0	1	1	0	1	1
Bilgi İşlem Destek Elemanı	1	3	21	24	2	10	12
Bilgisayar Mühendisi	1	0	1	1	0	1	1
Bilgisayar Programcısı	1	1	0	1	0	0	0
Bilgisayar Satış Elemanı	1	1	0	1	1	0	1
Bilgisayarlı Muhasebe Elemanı	1	1	0	1	1	0	1
Bisiklet Tamircisi	1	1	0	1	1	0	1
Bobinaj Sarma İşçisi (Elle)-Elektrik	1	1	0	1	0	0	0
Bulaşıkçı (Stevard)	2	0	2	2	0	2	2
Büro İşçisi	23	22	25	47	8	8	16
Büro Makineleri Bakım Ve Onarımcısı	1	1	0	1	1	0	1
Büro Memuru (Genel)	17	10	43	53	8	27	35
Büro Memuru (Hukuk)	1	0	1	1	0	0	0
Büro Yönetimi Elemanı	1	1	0	1	0	0	0
Cam Balkon Sistemleri Montajcısı	4	4	0	4	2	0	2

Cilt Bakım Ve Güzellik Meslek Elemanı	1	0	1	1	0	1	1
Çağrı Merkezi Elemanı	1	0	2	2	0	1	1
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	4	2	14	16	1	7	8
Çerçeve İmalatçısı(Plastik/Ahşap/Metal)	1	1	0	1	0	0	0
Çevre Hizmetleri Elemanı	1	2	0	2	2	0	2
Çiçek Satış Elemanı	1	1	0	1	1	0	1
Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Elemanı	2	0	3	3	0	3	3
Çorap Örme Makinesi Operatörü	1	1	1	2	0	0	0
Dağıtım Elemanı (Gıda-İçecek)	3	8	0	8	4	0	4
Depo Sevkiyat Sorumlusu	1	1	0	1	1	0	1
Depo Sorumlusu	2	1	2	3	1	2	3
Destek Personeli (Yardımcı Hizmetler)	8	91	1	92	80	1	81
Diğer Fırıncılar, Pastacılar Ve Şekerleme İmalat İşçileri	1	2	2	4	0	0	0
Diğer Orta Öğretim Öğretmenleri	1	3	4	7	2	3	5
Diğer Sağlık Personeli	2	14	33	47	7	21	28
Diğer Sağlık Personeli(İşyeri Hemşiresi)	1	0	1	1	0	1	1
Direksiyon Eğitmeni	6	4	6	10	4	5	9
Diş Protez İmalat İşçisi Ve Tamircisi	1	1	0	1	0	0	0
Doğal Gaz Tesisat Teknisyeni	1	2	0	2	2	0	2
Doğal Gaz Tesisatçısı	1	1	0	1	1	0	1
Dökme Beton İmal İşçisi	1	1	0	1	0	0	0
Dökümcü (Metal)	1	76	0	76	53	0	53
Döner Ustası	1	1	0	1	0	0	0
Eczacı Kalfası	3	3	0	3	1	0	1
Eczane İşçisi	3	2	1	3	2	1	3
Eğitim Danışmanı	1	0	1	1	0	1	1
Elektrik Teknisyeni	1	1	0	1	0	0	0
Elektronik Haberleşme (Telekomünikasyon) teknikeri	1	2	0	2	2	0	2
Epilasyon-Depilasyon Hizmetleri Elemanı	1	0	2	2	0	2	2
Forklift Operatörü	1	2	0	2	2	0	2
Fotoğraf Çekimci	1	1	0	1	0	0	0
Garson (Servis Elemanı)	10	19	7	26	8	1	9
Gaz ve Tesisat Teknikeri (Sıhhi Tesisat Ve Doğal Gaz Teknikeri)	1	1	0	1	0	0	0
Gazaltı (Mıg-Mag) Kaynakçısı	1	1	0	1	1	0	1
Geri Dönüşüm İşçisi	1	3	1	4	2	1	3

Gıda Mühendisi	1	0	1	1	0	0	0
Gözlükçü-Optik	1	0	1	1	0	0	0
Grafik Tasarımcısı	1	1	0	1	1	0	1
Gümüş Takı İşlemecisi	1	1	0	1	1	0	1
Güvenlik Görevlisi	1	2	1	3	0	0	0
Halı Yıkama İşçisi	1	2	0	2	2	0	2
Halkla İlişkiler Görevlisi	1	0	1	1	0	1	1
Hamurkar	2	2	0	2	1	0	1
Harita Teknikeri	1	1	0	1	1	0	1
Hasta ve Yaşlı Bakım Elemanı	4	8	9	17	2	2	4
Hastane Hizmetlisi	2	14	14	28	12	7	19
Havuz Görevlisi	1	3	3	6	1	3	4
Hırdavat Malzemeleri Satış Elemanı	1	1	0	1	1	0	1
Hizmetli (Kamu Kuruluşları)	1	5	0	5	2	0	2
Isıcam İmal İşçisi	1	3	0	3	2	0	2
Isıtma Ve Sıhhi Tesisatçı	1	1	0	1	1	0	1
İç Mimar	1	0	1	1	0	0	0
İkram Hizmetleri (Yiyecek İçecek İşletmeciliği) Meslek Elemanı	2	15	6	21	9	6	15
İnsan Kaynakları Yönetimi Meslek Elemanı	1	1	0	1	1	0	1
İnşaat Mühendisi	1	1	0	1	1	0	1
İnşaat Teknolojisi Teknikeri	1	2	0	2	0	0	0
İplik Eğirme Operatörü (Ring/vater/vargel)	3	155	37	192	38	9	47
İş Makineleri Yağcısı	2	5	0	5	3	0	3
Kahvaltı Hazırlama Elemanı	1	1	0	1	0	0	0
Kamyonet Şoförü	1	1	0	1	1	0	1
Kapıcı	1	3	0	3	0	0	0
Kasap	1	1	0	1	1	0	1
Kasiyer	2	1	1	2	1	1	2
Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi	6	10	17	27	4	11	15
Konfeksiyon İşçisi	15	274	580	854	44	161	205
Kumaş Boyacısı	1	11	0	11	0	0	0
Kurum Müdürü (Özel Öğretim/Dershane)	1	0	1	1	0	1	1
Kurye	1	2	1	3	1	0	1
Lastik-Cant Montaj İşçisi	1	1	0	1	1	0	1
Lehimci	4	13	2	15	4	2	6

Makine Montajcısı	1	2	0	2	1	0	1
Makine Mühendisi	3	4	1	5	4	1	5
Makineci (Dikiş)	1	0	5	5	0	0	0
Malzeme Takip Ve Dağıtım İşçisi	3	3	0	3	1	0	1
Manikürcü-Pedikürcü	1	0	1	1	0	0	0
Market Elemanı	3	6	3	9	2	2	4
Matbaa İşçisi	1	2	0	2	0	0	0
Matematik Öğretmeni-Ortaöğretim	1	2	0	2	2	0	2
Mekanik Bakım Onarımcısı	1	1	0	1	1	0	1
Mermer İşçisi	2	2	0	2	1	0	1
Mimar	2	0	2	2	0	1	1
Mobilya Montajcısı	3	5	0	5	4	0	4
Mobilya ve Dekorasyon Montaj İşçisi	1	2	1	3	0	0	0
Muhabir	4	0	5	5	0	1	1
Muhasebe Meslek Elemanı	8	5	4	9	3	3	6
Mutfak Görevlisi	1	1	0	1	0	0	0
Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	1	20	46	66	19	37	56
Noter Katibi	2	1	1	2	1	1	2
Odyometri Sağlık Teknikeri	1	0	1	1	0	0	0
Okul Öncesi Öğretmeni	5	0	7	7	0	6	6
Optik Aletler İmalat İşçisi Ve Tamircisi	3	73	19	92	26	8	34
Optisyenlik Sağlık Teknikeri	1	0	1	1	0	0	0
Orta Öğretim Öğretmeni	6	12	32	44	10	28	38
Oto Bakım Onarımcısı (Oto Mekanikeri)	1	2	0	2	0	0	0
Oto Satış Elemanı	1	0	1	1	0	1	1
Oto Yedek Parça Satış Elemanı	1	1	0	1	1	0	1
Oto Yıkama Elemanı	1	2	0	2	0	0	0
Otomotiv Gövde Onarımcısı	1	1	0	1	1	0	1
Otomotiv Gövde ve Boya Onarımcısı	1	2	0	2	0	0	0
Otopark Görevlisi/Vale	1	1	0	1	0	0	0
Ön Muhasebeci	12	5	7	12	4	4	8
Paketleme İşçisi	6	9	5	14	4	3	7
Paketleme İşçisi (Gıda)	3	3	15	18	2	3	5
Pastacı Çırağı	1	0	1	1	0	1	1
Pazarcı	1	1	0	1	1	0	1

Pazarlamacı	3	3	0	3	2	0	2
Perakende Satış Elemanı (Gıda)	7	77	68	145	46	38	84
Perakende Satış Elemanı (Tezgahtar)	7	13	1	14	9	1	10
Perde İmal İşçisi	2	11	0	11	9	0	9
Perde Ve Jaluzi Montaj Ustası	1	1	0	1	1	0	1
Pişirici (Ekmek)	1	0	1	1	0	1	1
Plastik Boru İmal İşçisi	1	17	0	17	11	0	11
Plastik Enjeksiyon Üretim Elemanı	3	11	2	13	3	0	3
Proje Destek Elemanı (Mimari)	1	0	1	1	0	1	1
Psikolog	1	0	1	1	0	1	1
Rehber Öğretmen (Psikolojik Danışman)	1	0	1	1	0	1	1
Reklam Tabelacı	1	1	0	1	0	0	0
Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı)	1	3	0	3	0	0	0
Reyon Görevlisi	3	4	2	6	2	1	3
Saat Tamircisi	1	1	0	1	1	0	1
Sakatatçı	1	1	0	1	1	0	1
Satış Danışmanı / Uzmanı	19	19	29	48	12	10	22
Satış Nezaretçisi (Perakende Ticaret)	1	1	1	2	1	1	2
Satış Sorumlusu	1	1	0	1	1	0	1
Satış Temsilcisi (Medikal ve Eczacılık Ürünleri)	1	0	1	1	0	0	0
Sayfa Sekreteri	1	1	0	1	1	0	1
Sebze Yetiştirme İşçisi (Topraksız Tarım)	2	0	20	20	0	12	12
Sekreter	1	0	1	1	0	0	0
Servis Komisi	2	9	2	11	0	0	0
Servis Rehberi (Okul)	1	0	2	2	0	0	0
Servis Şoförü (Okul)	1	1	1	2	0	0	0
Sevkiyat Görevlisi	1	2	0	2	1	0	1
Sıhhi Tesisatçı	3	3	0	3	1	0	1
Sigorta Satış Temsilcisi-Sağlık, Hayat	1	1	0	1	1	0	1
Sigortacı	5	2	3	5	2	2	4
Sosis, Sucuk Ve Salam İmal İşçisi	2	2	0	2	0	0	0
Şoför-Yük Taşıma	1	2	0	2	1	0	1
Takı İmalatçısı	1	5	0	5	0	0	0
Teknik Servis Elemanı	1	1	0	1	1	0	1
Temel Metal Şekillendirme Elemanı	5	46	13	59	2	0	2

Temizlik İşçisi (Elle - Cadde, Sokak, Park vb.)	2	24	8	32	21	7	28
Tıbbi Araçlar Satış Elemanı	1	1	0	1	0	0	0
Tıbbi Sekreter	1	2	18	20	0	12	12
Topoğraf	1	1	0	1	1	0	1
Turizm Ve Otel İşletmeciliği Meslek Elemanı	1	1	1	2	1	1	2
Turizm Ve Otelcilik Elemanı	2	41	20	61	1	1	2
Tüp (LPG) Dağıtım Elemanı	1	1	0	1	1	0	1
Yatak İmalat İşçisi	1	3	0	3	3	0	3
Yazılım Geliştiricisi	6	29	14	43	3	4	7
Yazılım Uygulama ve Destek Elemanı	1	1	0	1	1	0	1
Yemek Dağıtım Elemanı (Kepçeci)	1	0	1	1	0	1	1
Yufka Ustası	1	0	7	7	0	5	5
Genel	419	1474	1237	2711	627	509	1136

Kaynak: İŞKUR

- 2021 yılında 419 farklı kursta toplam 2711 kursiyer ile işbaşı eğitim programı düzenlenmiştir. Programların %54,4 ü erkeklerden kalanıda kadın kursiyerlerden oluşmaktadır.
- Programların istihdam başarı oranı %41,9 olup devam eden kursların sonlanması ise bu oranın iki kata yakın seviyelere gelmesi beklenmektedir.
- Programlarda en fazla ilk üç kursiyer %31,5 oranı ile konfeksiyon işçisi, %7,1 oran ile İplik Eğirme Operatörü (Ring/vater/vargel), %5,3 oran ile Perakende Satış Elemanı (Gıda) mesleğinde düzenlenmiştir.
- Programlarda toplam 182 farklı meslekte kurs açılmıştır.
- Programlarda en fazla ilk üç kursiyer istihdamı %18 oranı ile konfeksiyon işçisi, %7,4 oran ile Perakende Satış Elemanı (Gıda) ve %7,1 ile Destek Personeli (Yardımcı Hizmetler) mesleğinde gerçekleşmiştir.
- Programlardaki istihdam başarı oranın yükseltilmesi, programların etki ve faydalarının ölçülmesi ve bu kapsamda program gelişiminin sağlnması önem arz etmektedir.

Tablo 25- c: MEK İstihdam Garantili Kurslar

MEK İSTİHDAM GARANTİLİ							
		Katılan Kursiyer Sayısı			İşe Yerleştirilen Kursiyer Sayısı		
Meslek	Açılan Kurs Sayısı	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
Trikotajcı/Endüstriyel Örmeci	4	8	159	167	4	45	49
Çağrı Merkezi Elemanı	1	8	17	25	0	0	0
Genel	5	16	176	192	4	45	49

Kaynak: İŞKUR

Tablo 25 d: MEK Özel Politika Kurslar

MEK ÖZEL POLİTİKA							
		Katılan Kursiyer Sayısı			İşe Yerleştirilen Kursiyer Sayısı		
Meslek	Açılan Kurs Sayısı	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
Ahşap Yakmacı	4	0	63	63	0	0	0
Arıcılık Teknikeri	2	22	13	35	0	0	0
Aşçı Yardımcısı	1	0	15	15	0	0	0
Bakır İşleme ve Süslemecisi	4	0	63	63	0	0	0
Bünyan Halı Dokumacısı	3	0	45	45	0	0	0
Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan)	2	41	8	49	0	0	0
Dokuma Konfeksiyon Makineci	1	0	15	15	0	0	0
El Nakışçısı	2	0	61	61	0	0	0
Ev Tekstili Ürünleri Hazırlama Elemanı	1	0	15	15	0	0	0
Halı Dokuyucu (El Tezgahı)	1	0	15	15	0	0	0
Kadın Giyim Modelist Yardımcısı	1	0	15	15	0	0	0
Kağıt Rölyef Yapımcısı	4	0	58	58	0	0	0
Peynir İmal İşçisi	1	0	16	16	0	0	0
Yatak Odası Tekstili Hazırlama Elemanı	4	0	65	65	0	0	0
Genel	31	63	467	530	0	0	0

Kaynak: İŞKUR

Tablo 25- e: MEK İstihdam Garantisiz Kurslar

MEK İSTİHDAM GARANTİSİZ							
		Katılan Kursiyer Sayısı			İşe Yerleştirilen Kursiyer Sayısı		
Meslek	Açılan Kurs Sayısı	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
Ağaç Oymacısı/Ahşap Oymacısı	1	0	15	15	0	0	0
Ahşap Tornacısı	1	4	10	14	0	0	0
Aşçı Yardımcısı	1	0	14	14	0	0	0
Bıçak İmal İşçisi	1	8	2	10	0	0	0
Bünyan Halı Dokumacısı	2	0	30	30	0	0	0
Çilek Yetiştiricisi	1	3	11	14	0	0	0
Ev Tekstili Ürünleri Hazırlama Elemanı	3	0	63	63	0	0	0
Gümüş Takı İşlemecisi	1	2	13	15	0	0	0
Halı Dokuyucu (El Tezgahı)	2	0	28	28	0	0	0
Isparta Halı Dokumacısı	3	0	48	48	0	0	0
Kadın Dış Giysileri Dikim Elemanı	1	0	20	20	0	0	0
Pasta Yapım ve Sunum Elemanı	1	0	15	15	0	0	0
Peynir İmal İşçisi	2	0	43	43	0	0	0
Saç Bakım Ve Yapımcısı	1	0	15	15	0	0	0
Saça Geçici ve Kalıcı Şekil Verme Teknikleri Uygulayıcısı	1	0	16	16	0	0	0
Sanayi Makinecisi	1	0	16	16	0	0	0
Telkari Ustası	1	4	10	14	0	0	0
Yatak Odası Tekstili Hazırlama Elemanı	1	0	15	15	0	0	0
Yöresel Kilim Dokuyucusu	2	0	36	36	0	0	0
GENEL	27	21	420	441	0	0	0

Kaynak: İŞKUR

- 2021 yılında 5 farklı kursta toplam 192 kursiyer ile istihdam garantili kurs düzenlenmiştir.Kursların istihdam başarı oranı %25,5'tir.Kursların bir kısmı henüz devam etmekte olup devam eden kursların sona ermesiyle istihdam başarı oranının artması beklenmektedir.
- 2021 yılında 31 farklı kursta toplam 530 kursiyer ile MEK-Özel Politika kursu düzenlenmiştir.Kursların istihdam garanti şartı olmadığı için kurslarda bir istihdam gerçekleşmemiştir. İşgücü yetiştirme toplam kursiyer sayısının %13,7'si MEK-Özel Politika programlarından oluşmaktadır. Programlarda 14 farklı meslekte kurs düzenlenmiş kursiyerlerin %88,1'i kadınlardan oluşmaktadır. Programda il işgücü piyasasının talep ettiği meslek sayısı oldukça azdır.
- 2021 yılında 27 farklı kursta toplam 441 kursiyer ile MEK-İstihdam Garantisiz kursu düzenlenmiştir.Kursların istihdam garanti şartı olmadığı için kurslarda bir istihdam gerçekleşmemiştir. İşgücü yetiştirme toplam kursiyer sayısının %11,4'ü MEK-İstihdam Garantisiz programlarından oluşmaktadır. Programlarda 19 farklı meslekte kurs düzenlenmiş kursiyerlerin %95,2'si kadınlardan oluşmaktadır. Programda il işgücü piyasasının talep ettiği meslek sayısı oldukça azdır.
- İstihdam garantisiz programlar her ne kadar kursların istihdam şartı olmasada kursların il işgücü piyasasının ihtiyaçlarına göre düzenlenmesi durumunuda olağan bir istihdamın gerçekleşmesi beklenir.
- Ana görevi işsizliğin azaltıması, istihdamın arttırılması ve korunması olan İŞKUR Kurumunun işgücü yetiştirme programlarında önceliği il işgücü piyasasının temininde güçlük çekilen meslekler istihdam garantili kurslar düzenlemek olmalıdır. İstihdam garantisiz kursların ise kesinlikle il işgücü piyasasında temininde güçlük çekilen meslekler veya isithdam edilebilirliği olan mesleklerde düzünlenmesi gerekmektedir. Aksi taktirde işgücü yetiştirme programları il işsizliğini azaltılması ve istihdamının arttırılması ana hedefi gerçekleşmeyecektir.

Tablo 26: İşgücü Piyasası Araştırma Sonuçları İle Kurul Kararları Sonucunda Açılan Kursların Karşılaştırılması

Temininde Güçlük Meslekler	İhtiyaç Duyulan Eleman Sayısı	Açılan Kursun Türü	Açılan Kurs Sayısı	Katılan Kursiyer Sayısı			İşe Yerleştirilen Kursiyer Sayısı		
Makineci (Dikiş)	50	İşbaşı Eğitim Programı	16	274	585	859	44	161	205
Kamyon Şoförü	17	İşbaşı Eğitim Programı	1	1	0	1	1	0	1
Hemşire	11	İşbaşı Eğitim Programı	1	0	1	1	0	1	1
Gazaltı (Mıg-Mag) Kaynakçısı	10	İşbaşı Eğitim Programı	1	1	0	1	1	0	1
Hasta Ve Yaşlı Hizmetleri Öğretmeni	10	İşbaşı Eğitim Programı	4	8	9	17	2	2	4
Kasap	10	İşbaşı Eğitim Programı	1	1	0	1	1	0	1
Manav	10	Açılmamış	0	0	0	0	0	0	0
Mobilya Montajcısı	10	İşbaşı Eğitim Programı	3	5	0	5	4	0	4
Yazılım Geliştiricisi	10	İşbaşı Eğitim Programı	7	30	14	44	4	4	8
İngilizce Öğretmeni	9	Açılmamış	0	0	0	0	0	0	0
Beden İşçisi (İnşaat)	5	Açılmamış	0	0	0	0	0	0	0
Beton Ve Betonarme Kalıpçısı	5	Açılmamış	0	0	0	0	0	0	0
Çorap Örme Makinesi Operatörü	5	İşbaşı Eğitim Programı	1	1	1	2	0	0	0
Elektrik Ark Kaynakçısı (Makine İle)	5	Açılmamış	0	0	0	0	0	0	0
Garson (Servis Elemanı)	5	İşbaşı Eğitim Programı	10	19	7	26	8	1	9
Mermer İşçisi	5	İşbaşı Eğitim Programı	2	2	0	2	1	0	1
Otomotiv Öğretmeni	5	Açılmamış	0	0	0	0	0	0	0
Şoför-Yük Taşıma	5	İşbaşı Eğitim Programı	1	2	0	2	1	0	1
Bilgisayarlı Makine (Cnc Operatörü)	4	Açılmamış	0	0	0	0	0	0	0
Özel Eğitim Öğretmeni	4	Açılmamış	0	0	0	0	0	0	0
E-Ticaret Meslek Elemanı	3	Açılmamış	0	0	0	0	0	0	0
İş Makineleri Bakım Ve Onarımcısı	3	Açılmamış	0	0	0	0	0	0	0
Izgara Ustası	3	Açılmamış	0	0	0	0	0	0	0
Mobilya Döşeme Ustası	3	Açılmamış	0	0	0	0	0	0	0
Plastik Enjeksiyon Kalıpçısı	3	Açılmamış	0	0	0	0	0	0	0
Bilgisayar Bakım Ve Onarımcısı	2	Açılmamış	0	0	0	0	0	0	0
Boya Teknikeri	2	Açılmamış	0	0	0	0	0	0	0
Diyaliz Sağlık Teknikeri	2	Açılmamış	0	0	0	0	0	0	0
Elektrostatik Boya Operatörü	2	Açılmamış	0	0	0	0	0	0	0
Kurye	2	İşbaşı Eğitim Programı	1	2	1	3	1	0	1
Maden Mühendisi	2	Açılmamış	0	0	0	0	0	0	0

Makine Mühendisi	2	İşbaşı Eğitim Programı	3	4	1	5	4	1	5
Makine Teknikeri	2	Açılmamış	0	0	0	0	0	0	0
Motosikletli Kurye	2	Açılmamış	0	0	0	0	0	0	0
Muhasebe Meslek Elemanı	2	İşbaşı Eğitim Programı	8	5	4	9	3	3	6
Pide Ustası	2	Açılmamış	0	0	0	0	0	0	0
Terzi	2	Açılmamış	0	0	0	0	0	0	0
Ahşap Mobilya İmalat Ustası	2	Açılmamış	0	0	0	0	0	0	0
Asansör Bakım Ve Onarım Ustası	1	Açılmamış	0	0	0	0	0	0	0
Cnc Plazma Kesim Operatörü	1	Açılmamış	0	0	0	0	0	0	0
Dil Ve Konuşma Terapisti	1	Açılmamış	0	0	0	0	0	0	0
Döner Ustası	1	İşbaşı Eğitim Programı	1	1	0	1	0	0	0
Endüstri Mühendisi	1	Açılmamış	0	0	0	0	0	0	0
Hamurkar	1	İşbaşı Eğitim Programı	2	2	0	2	1	0	1
İnsan Kaynakları Yönetimi Meslek Elemanı	1	İşbaşı Eğitim Programı	1	1	0	1	1	0	1
Otomotiv Boya Ustası	1	Açılmamış	0	0	0	0	0	0	0
Otomotiv Kaporta İşçisi	1	Açılmamış	0	0	0	0	0	0	0
Satış Temsilcisi / Plasiyer	1	İşbaşı Eğitim Programı	21	21	30	51	14	11	25
Sondaj Operatörü/Sondör	1	Açılmamış	0	0	0	0	0	0	0
Tır-Çekici Şoförü	1	Açılmamış	0	0	0	0	0	0	0
Genel	249		85	380	653	1033	91	184	275

Kaynak: İŞKUR

- 2020 İşgücü Piyasası Araştırması(İPA) sonuçlarına göre belirlenen 50 farklı meslekten sadece 19 tanesinde işgücü yetiştirme kursu(iep) açılmıştır. Diğer bir ifadeyle temininde güçlü çekilen mesleklerin %62'sinde herhangi bir işgücü yetiştirme programı açılmamıştır.
- İPA mesleğinde açılan işgücü yetiştirme programında 1033 kursiyer yetiştirilmiştir. Esasında açılan programlarda temininde güçlük çekilen sayısı yaklaşık 160 iken bu sayının 6,5 kat büyüklüğüne kursiyer yetiştirilmiştir.Açılan programların tamamı işbaşı eğitim programı olduğu için istihdamları daha kolay sağlanmıştır.
- Genel olarak 2021 yılında açılan işgücü yetiştirme programlarının İşgücü Piyasası Araştırmasındaki ilişkisnin zayıf olduğu tespit edilmiştir. Bu durum ildeki temininde güçlük çekilen mesleklere ilişkin istihdam probleminin devam edeceğini göstermektedir. Özellikle temininden güçlük çeken mesleklerde güçlük çeken işyerleri ile bu sorunun sıkı takip ve iletişimle aşılması gerekmektedir.

GENEL DEĞERLENDİRME

Aktif İşgücü Faaliyetleri Bakımından Göstergeler

1. Planlanan kurs sayısı kaçtır?

Planlanan Kurs Sayısı	Açılan Kurs Sayısı
48	**482**

2. Açılan kursların konuları ile bölgenin işgücü piyasası ihtiyaçları arasındaki bağlantı düzeyi nedir?

☐ Tam ☐ Çok ☐ Orta ■ Az ☐ Hiç

3. Engellilere yönelik kaç kurs açılmış ve katılımcı sayısı nedir?

Açılan Kurs Sayısı	Kursiyer Sayısı		
	Kadın	Erkek	Toplam
0	**0**	**0**	**0**

4. Hükümlülere yönelik kaç kurs açılmış ve katılımcı sayısı nedir?

Açılan Kurs Sayısı	Kursiyer Sayısı		
	Kadın	Erkek	Toplam
0	**0**	**0**	**0**

5. Eski hükümlülere yönelik kaç kurs açılmış ve katılımcı sayısı nedir?

Açılan Kurs Sayısı	Kursiyer Sayısı		
	Kadın	Erkek	Toplam
0	**0**	**0**	**0**

6. Kaç tane TYP açılmış ve katılımcı sayısı nedir?

Açılan Kurs Sayısı	Kursiyer Sayısı		
	Kadın	Erkek	Toplam
22	**418**	**186**	**604**

7. Yalnızca kadınlara yönelik kaç kurs açılmış ve katılımcı sayısı nedir?

Planlanan Kurs Sayısı	Kursiyer Sayısı
142	**806**

8. İşbaşı eğitim yapılan kişi sayısı nedir?

Kadın	Erkek	Toplam
1237	**1474**	**2711**

9. Alınan kararlarda göç edenlerin işgücü piyasasına entegrasyonu konusuna yer verildi mi?
   ☐ Evet ☐ Kısmen ■ Hayır
10. Kurum hizmetleri dışında ulusal ve uluslararası kaynaklar ile yürütülen faaliyetler ve projeler var mıdır?
   ☐ Evet ■ Hayır

İşgücü Piyasası Analizi Bakımından Göstergeler

1. Alınan kararlarda işgücü piyasası analizi yapılmasına ilişkin karar var mı?
   ☐ Evet ☐ Kısmen ■ Hayır
2. Alınan kararlar doğrultusunda işgücü piyasası analizi yapıldı mı?
   ■ Evet ☐ Kısmen ☐ Hayır
3. Alınan kararlarda bölgenin gelecekteki meslek ihtiyaçları tespit edildi mi?
   ☐ Evet ☐ Kısmen ■ Hayır
4. Karşılanmasında güçlük çekilen meslekler işgücü piyasası analizlerine göre mi belirlendi?
   ■ Evet ☐ Kısmen ☐ Hayır
5. İşgücü piyasası analizi sektörel düzeyde mi yapıldı?
   ■ Evet ☐ Kısmen ☐ Hayır
6. İlde mesleki ve teknik eğitim veren okul veya kurumların bünyesinde yer alacak alan ve dalların belirlenmesi işgücü ihtiyaç analizleri sonuçlarına göre mi yapıldı?
   ■ Evet ☐ Hayır

Dezavantajlı Gruplara Yönelik Göstergeler

1. Alınan kararlarda engellilere yönelik faaliyetlere yer verildi mi?
   ■ Evet ☐ Hayır
2. Alınan kararlarda kadınlara yönelik faaliyetlere yer verildi mi?
   ■ Evet ☐ Hayır
3. Alınan kararlarda eski hükümlülere yönelik faaliyetlere yer verildi mi?
   ☐ Evet ■ Hayır
4. Alınan kararlarda hükümlülere yönelik faaliyetlere yer verildi mi?
   ☐ Evet ■ Hayır
5. Alınan kararlarda gençlere yönelik faaliyetlere yer verildi mi?
   ☐ Evet ■ Hayır
6. Alınan kararlarda uzun süreli işsizlere yönelik faaliyetlere yer verildi mi?
   ☐ Evet ■ Hayır
7. Alınan kararlarda sosyal yardım kurumlarından yönlendirilen işsizlere yönelik faaliyetlere yer verildi mi?
   ■ Evet ☐ Hayır

Politika Göstergeleri

1. Alınan kararlarda kariyer günü düzenlenmesine ilişkin faaliyetler planlandı mı?
   ☐ Evet ■ Hayır
2. Alınan kararlarda istihdam fuarlarına yönelik faaliyetler planlandı mı?
   ☐ Evet ■ Hayır
3. Alınan kararlarda girişimciliğin desteklenmesine yönelik faaliyetler planlandı mı?
   ☐ Evet ■ Hayır
4. İlde kayıtdışı istihdamla mücadeleye ilişkin herhangi bir faaliyet yürütülmekte midir?
   ☐ Evet ■ Hayır
5. Çıraklık ve mesleki eğitim kapsamı dışında çocuk çalıştırılmasının önüne geçilmesine yönelik kararlar alındı mı?
   ☐ Evet ■ Hayır

SİVAS İLİ
İL İSTİHDAM MESLEKİ EĞİTİM KURULU
2021 YILI FAALİYET RAPORU